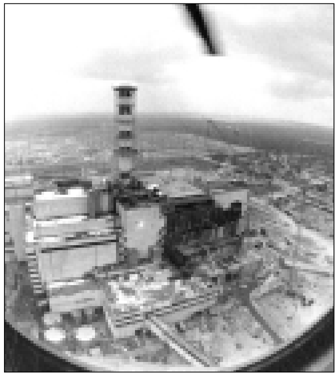

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1872 р. Народився хірург Олексій Кримов. Очолював Українське наукове товариство хірургів. ■ 1918 р. У Києві вбито главу німецьких окупаційних військ фельдмаршала Ейхгорна. ■ 1923 р. У Криму на базі Заказника імператорських полювань організовано заповідник "Лебедячі острови". ■ 1924 р. В УРСР вийшла постанова про запровадження в республіці загального початкового навчання. ■ 1947 р. В Ірпені під Києвом помер художник Федір Кричевський. ■ 1975 р. У Гельсінкі розпочався заключний етап Наради з безпеки і співробітництва в Європі.

Ми наче не проходили цього...

6

Союз меча і... пера

10

ЧОРНА СУБОТА

УКАЗОМ ПРЕЗИДЕНТА

29 ЛИПНЯ В УКРАЇНІ ОГОЛОШЕНО ДНЕМ ТРАУРУ

Фото УНІАН.

У суботу 27 липня подивитися на авіаційне шоу на військовому аеродромі, що розташований у мікрорайоні Львова Скнилів, зібралося майже десять тисяч глядачів. Видовище було приурочено до 60-річчя 14-го авіаційного корпусу Військово-Повітряних сил ЗС України. Сучасні винищувачі Су-27 і МіГ-29 демонстрували фігури вищого пілотажу.

О 12.45 літак Су-27 упав на людей, які спостерігали за його показовими виступами. Загинуло 83 особи. Пілоти бойової машини катапультувалися й залишилися живими.

На місце трагедії цього ж дня вилетів Президент України Леонід Кучма, Міністр оборони Володимир Шкідченко, Генеральний прокурор Святослав Піскун, глава адміністрації Президента Віктор Медведчук. Створено спеціальну державну комісію для розслідування причин аварії військового літака, яку очолив секретар Ради національної безпеки та оборони Євген Марчук.

(Закінчення на 2-й стор.).

Світ сумує з нами

Львівська трагедія викликала гарячий відгук світової спільноти. В телеграмі президента Росії Володимира Путіна, надісланої на ім'я Леоніда Кучми, йдеться про глибоке потрясіння, спричинене катастрофою. «Прошу передати глибокі співчуття рідним загиблих і потерпілих. У цю тяжку хвилину народ Росії сумує разом з вами», — пише російський президент. У зв'язку з подіями у Львові В. Путін розпорядився відмінити святкування в Севастополі Дня ВМС Росії.

(Закінчення на 2-й стор.).

Як повідомило МЗС України, з метою надання допомоги сім'ям загиблих та особам, які постраждали внаслідок аварії літака на Скнилівському аеродромі Львова, у Львівській обласній дирекції АППБ «Аваль» відкрито рахунки для благодійних внесків з боку юридичних та фізичних осіб:

— № 29098635 у гривнях;
— № 29098635 у доларах США;
— № 29098635 у євро.

Для бюджетного фінансування діє рахунок № 29097636 у всіх валютах.

Код банку 325570, код ЕДРПОУ 20846070.

Для отримання коштів від нерезидентів

у євро

INTERMEDIARY BANK: COMMERZBANK AG, FRANKFURT AM MAIN. SWIFT: COBADEFF COMMERZBANK AG, FRANKFURT AM MAIN. DEUTSCHLAND

BANK OF BENEFICIARY: CORR. ACC. 400886708701 JS POSTAL PENSIONARY BANK AVAL LVIV, UKRAINE, SWIFT: AVALUAKLVI ACC.29098635

у доларах США

INTERMEDIARY BANK: BANKERS TRUST COMPANY, NEW YORK SWIFT: BKTRUS33 BANKERS TRUST COMPANY, NEW YORK, USA

BANK OF BENEFICIARY: CORR. ACC. 04-400-503 JS POSTAL PENSIONARY BANK AVAL LVIV, UKRAINE, SWIFT: AVALUAKLVI ACC.29098635

Політики чекають чесного розслідування

Реакція українських політиків на катастрофу у Львові була різною. Лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко пропонує скликати позачергову сесію Верховної Ради. За інформацією прес-служби фракції БЮТ, Ю. Тимошенко виступила за заборону всіх подібних акцій та шоу, а також запропонувала створити парламентську слідчу комісію з розслідування обставин трагедії, перерахувати місячну зарплату народних депутатів сім'ям постраждалих. А на прес-конференції у Львові вона заявила, що Президент України Леонід Кучма, як головнокомандувач Збройних Сил України, повинен піти у відставку.

Натомість лідер Компартії України Петро Симоненко і лідер партії «Демократичний союз» колишній секретар РНБО Володимир Горбулін виступили проти політизації львівської трагедії.

(Закінчення на 3-й стор.).

«За 22 роки в авіації я такого не бачив»

Катастрофа — очима очевидців

Розповідають львів'яни Володимир Б. та Сергій О. Один з них — колишній військовий льотчик, полковник у відставці.

— Ми приїхали на Скнилів на початку першої дня. Було дуже багато людей. Серед них «іменинники» — ветерани 14-ї армії. Багато хто з онуками. Взагалі дітей було дуже багато. Погода відповідала святові. Давно Львів не бачив такого «в комплекті». Ми приїхали саме тоді, коли одномоторні спортивні літаки Як-52 імпровізували повітряний бій. Було дуже цікаво. Люди аплодували після виконання кожної фігури: нечасто львів'янам випадає бачити живу техніку. На аеродромі стояло багато експонатів, які можна було у прямому розумінні помацати руками, зайти в кабіну, роздивитися зсередини.

(Закінчення на 2-й стор.).

ЯВАМ ПИШУ...

Обов'язки без прав

У нашому дворі постійно миють машини. З ранку до вечора під ногами бруд і вода. Міліція на скарги не реагує. Від ЖЕКу допомоги взагалі не діждеш. У житлових будинках — фірми, й машини співробітників стоять у нас під вікнами. Ані дзвінки, ані листи нічого не вирішують. Влада міста не займається цим питанням, а лише вимагає своєчасно оплачувати комунальні послуги. Виходить, самі обов'язки, а прав — жодних?

Л. ШУЦЬКА.

Київ.

СИТУАЦІЯ

Рятівна соломинка

Голова Волинської облдержадміністрації Анатолій Француз підписав розпорядження, згідно з яким зросла мінімальна закупівельна ціна на стандартне коров'яче молоко. Зокрема, з 25 липня по 1 жовтня її мінімальний рівень становитиме 40 копійок без дотацій за один літр, на молоко від господарств — 45 копійок. Раніше літр волинського молока коштував 29 копійок. Такий крок називають рятівною соломинкою для селян, **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА.**

СТИХІЯ

Лихо об'єднало

У прикордонних з Україною повітах Румунії внаслідок нещодавніх локальних паводків постраждали українські поселення. Серед них село Кліт. Тут стихія знесла 26 будинків, а пошкодила майже 250. Збитки, заподіяні паводком, перевищили 600 тисяч доларів. Голова Закарпатської облдержадміністрації Геннадій Москаль розпорядився зібрати й відправити сусідам речі першої потреби та будівельні матеріали, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

Мінтранс заборонив купувати і орендувати вживані закордонні літаки

ОФІЦІЙНО

Справу розслідуватиме комісія

Президент України підписав розпорядження «Про утворення державної комісії з розслідування причин катастрофи військового літака Військово-Повітряних Сил Збройних Сил України». У документі також ідеться про ліквідацію наслідків лиха та надання допомоги сім'ям загиблих і потерпілим. Про результати роботи та вжиті заходи новостворена комісія повинна доповісти до сьомого серпня цього року.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

ЧОРНА СУБОТА

(Початок на 1-й стор.).

Люди

За даними на 29 липня, поданими Міністерством з надзвичайних ситуацій, унаслідок трагедії на військовому аеродромі Скнилів постраждали 199 осіб, із них 49 дітей. Загинули 83 особи, зокрема 21 дитина.

Одразу після катастрофи було заявлено, що постраждали майже 100 осіб. Точна кількість загиблих не називалася.

О 15.00 Міністерство оборони України, як повідомила прес-служба відомства, не могло назвати точних причин аварії. Висувалися дві попередні версії: технічні неполадки літака та помилка пілотів.

Су-27 пілотували льотчик-випробувач 1-го класу полковник Володимир Топонар і пілот-інспектор льотчик 1-го класу полковник Юрій Єгоров. За розпорядженням Міністра оборони створено військову комісію для розслідування причин катастрофи на аеродромі Скнилів.

Після катапультування льотчиків у стані середньої тяжкості доставили до центрального військового клінічного госпіталю у Львові. В обох переламані хребці, але, за словами головного хірурга військового округу Руслана Сніжинського, відсутня неврологічна симптоматика.

Фото Володимира КОМАРА (Укрінформ).

Версії

1. У госпіталі в день трагедії побував Президент. У розмові з ним Топонар і Єгоров стверджували, що нічого не можна було зробити, щоб запобігти падінню літака.

По прибутті на місце трагедії Леонід Кучма сказав, що «біда всіх пострадянських республік — це техніка, яка відпрацювала свій термін». Це висловлювання можна було б розцінити як первісну версію того, що сталося, висунуту главою держави. Проте згодом Леонід Кучма заявив пресі, що поки комісія не закінчить роботу, робити будь-які припущення він не має права. «Я вже одного разу зробив припущення стосовно літака і досі себе за це виню. Я повірив вищим посадовим особам, які показували на фото, на відео, що такого не могло трапитися, а трапилося», — сказав Президент, маючи на увазі влучення української ракети в російський літак Ту-154 в жовтні 2001-го.

2. За даними оперативного чергового 14-го авіакорпусу ВПС, чиї літаки брали участь у шоу, Су-27, котрий виконував показовий політ, летів на низькій висоті й зачепився крилом за дерево.

Картина трагедії, описана очевидцями, має дещо інший вигляд. Так, координатор по західному регіону секції природознавства і техніки НАНУ, колишній військовий авіатор, Ярослав Янчак в інтерв'ю агентству УНІАН висловив припущення, що пілоти винищувача намагалися повторити подвиг Чкалова — пролетіти якомога ближче до землі, імітувавши проліт під мостом. За його словами, літак пролетів над натовпом, почав знижуватися, і в нього відмовили двигуни. Вибух був негучний...

3. Інший очевидець Віталій Хащак стверджує, що під час падіння Су-27 зачепився за літак, котрий стояв на аеродромі, в якому в цю мить були діти. «Літак зайшов у круте піке, з якого не зміг вийти», —запевняє свідок.

4. Згідно з першою офіційною версією у літака відмовили двигуни. Проте екс-помічник Президента України з військових питань Вадим Гречанинов в інтерв'ю каналу «1+1» сказав, що головною причиною трагедії у Львові могла стати відсутність заходів безпеки на землі. На його думку, це могла бути «не помилка пілотів, а їх хвацькість». Гречанинов переконаний, що Україна до таких показових польотів з точки зору безпеки не готова.

Ліквідація наслідків МінНС

До ліквідації наслідків катастрофи на військовому аеродромі Скнилів було залучено 9 пожежних підрозділів, 26 бригад «швидкої допомоги», підрозділи МНС та МВС. Усього 350 осіб і 10 одиниць техніки.

На місці трагедії працює міліція, проводяться розпізнання та ідентифікація тіл. Під час підготовки цього матеріалу до друку було розпізнано 76 жертв катастрофи.

Як повідомили у пресслужбі МінНС, для ліквідації наслідків катастрофи Львівська облдержадміністрація виділила 150 тисяч гривень. Уже надійшла допомога з Тернопільської, Івано-Франківської, Київської та інших областей країни.

Швидка допомога

Намагаючися з'ясувати, скільки постраждалих перебуває у медичних закладах Львова, ми звернулися в управління охорони здоров'я Львівської облдержадміністрації. Там заявили, що ексклюзив на цю інформацію належить обласному управлінню з надзвичайних ситуацій. Зв'язавшись з монополістом, удалося з'ясувати, що, за даними на 29 липня, у медзакладах Львова перебувала 71 особа, постраждала внаслідок падіння винищувача під час авіашоу 27 липня. Зокрема: у військовому шпиталі — 11 осіб, у лікарні Львівської залізниці —1, дитячій клінічній лікарні — 6, у 8-й міській лікарні — 26, стільки само у лікарні «швидкої допомоги», у міському пологовому будинку після завчасних пологів лежить одна жінка, яка стала свідком катастрофи винищувача. Двох постраждалих транспортували до військового шпиталю Вінниці. Основний діагноз людей, що залишилися живими, — струс мозку, численні переломи та поранення. 18 з госпіталізованих з місця трагедії — у тяжкому стані.

Світ сумує з нами

(Початок на 1-й стор.).

У своєму посланні Папа Римський Іван Павло II підкреслює, що він «сумує за численними жертвами і висловлює свою духовну близькість та підтримку всім, хто виявився утягненим у цей драматичний інцидент». Телеграми співчуття потерпілим і всьому українському народові надіслали президент США Джордж Буш і Верховний представник Європейського союзу з питань єдиної зовнішньої політики й політики безпеки Хав'єр Солана.

Співчуття надійшли також від канцлера ФРН Герхарда Шрьодера, президентів: Білорусі — О. Лукашенка, Франції — Ж. Ширака, Азербайджану — Г. Алієва, Македонії — Б. Трайковського, Словаччини — Р. Шустера, Туркменистану — С. Ніязова, глави КНР Цзянь Цземіня та керівництва інших країн.

Уряд Іспанії відправив транспортний літак з медико-санітарними засобами для потерпілих під час катастрофи. Міністр закордонних справ Іспанії Ана Паласіо та міністр охорони здоров'я Ана Пастор особисто стежили за всіма деталями цієї місії.

Швейцарія заявила про готовність прийняти у своїх найкращих медичних установах українців, котрі дістали внаслідок катастрофи серйозні опіки. Польща, яка відгукнулася на трагедію серед перших, також запропонувала свою допомогу для лікування потерпілих.

Росіяни співчувають

Уже зранку в понеділок, 29 липня, до прес-служби Посольства України у Російській Федерації почали надходити дзвінки з запитаннями про те, де можна залишити запис у книзі співчуттів. Відповідальні службові особи адміністрації Президента, уряду Росії, посли закордонних держав, представники громадських організацій, просто москвичі прийшли до посольства, щоб висловити свій біль українському народові.

На диво, багато російських газет у цей трагічний момент не втрималися від ущипливих зауважень щодо стану Військово-повітряних сил України і перспектив її вступу до НАТО. Можливо, оцінки й коментарі львівської трагедії були б іще у'їдливішими, але в неділю і в Росії сталося лихо: розбився один із найкращих російських пасажирських літаків Іл-86, який переганяли із Сочі через Москву до Санкт-Петербурга. Із 16 осіб, що перебували на борту, у живих залишилися дві стюардеси.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Москва.

«За 22 роки в авіації я такого не бачив»

(Початок на 1-й стор.).

Пам'ятаємо, злетів рейсовий літак, а потім буквально за кілька хвилин на малій висоті безшумно з'явився Су-27. Почав набирати висоту, і від його ревіння спрацювали сигналізації легкових автомашин. Публіку охопив здоровий ажіотаж. Після «фанерних» літаків потужна бойова машина вагою 30 тонн справді вражала. Зробив два розвороти, «бочку» і пішов у другий захід. А потім раптове піке... Важко давати оцінку, наскільки була підготовлена ця фігура. Вочевидь, не була, якщо казати відверто. Пілоти вертикально завернули літак. Виконали ще «напівбочку», може, хотіли її довершити, але зрозуміли, що не вистачає висоти, і почали вирівнювати літак. Та він не давався — присідав. Було зрозуміло, що відбувається щось не те, що дії виходять за межі розумного, а літак присідав дедалі більше. Було видно, що його хвостове оперення нижче від крони дерев. Треба було чекати, що він там і сяде — за аналогією із ситуацією в Ля Бурже. Але...

Фото УНІАН.

Можливо, якби не техніка, що стояла у Су-27 на шляху, він і пройшов би. Бо вже ковзав, як праска, наче йшов на посадку. Але він наштовхнувся на величезний Іл і почав перекидатися. Підстрибнув, упав... Очевидно, ви бачили це з кадрів... Задню частину охопило полум'я, фюзеляж розколовся навпіл. І останній вибух з полум'ям...

Ми стояли на трибуні для командного складу, разом з генералітетом. Від нас до місця остаточного вибуху — метрів сто. Пам'ятаємо, як охопило пекучим подихом і відкинуло назад. Це все було настільки блискавично, що люди нічого не могли зробити. Можна припустити, чому льотчики не виконали маневру відвернення: будь-який маневр міг ще більше збити висоту. Напевне, коли зрозуміли, що не можуть змінити напрямок, вирішили катапультуватися. До речі, якби кут напряму був ще ближчий, жертви вимірювалися б тисячами. Все-таки основна маса людей стояла в іншому місці.

Коли ми підбігли після вибуху ближче, здавалось, що на землі валяються якісь ганчірки. Це були фрагменти розкиданих тіл. Шок... Уцілілі були заляпані кров'ю мертвих. Видовище жахливе, наче в кривавому трилері. Не вірилося, що це все наяву, насправді. Навіть медики розгубилися, коли побачили масштаби страшної картини — розкидані ноги, руки.

Сьогодні важко сказати, чи змінилася б ситуація, якби льотчики не скористалися катапультою. Чітко зрозуміло інше: все сталося через втрату висоти. А чому її не вистачило — покаже розслідування. Ще раз повторюю —якби була чиста смуга, літак сів би. Важко пояснити, і звідки взявся крен. Або літак був не керований, або від того, що льотчики катапультувались. Давати оцінку і звіт — пілотам, адже вони залишилися живі.

За 23 роки в авіації я не бачив такої масштабної катастрофи, хоча пройшов Афганістан і був свідком не однієї авіааварії, — закінчив свою частину розповіді колишній військовий льотчик.

Записала Людмила КОХАНЕЦЬ.

ТЕМА ДНЯ

Генпрокуратура

Військовою прокуратурою Західного регіону України порушено кримінальну справу за фактом катастрофи літака Су-27. Головний прокурор країни Святослав Піскун вилучив справу із провадження регіональної прокуратури і доручив організацію розслідування силам Головного управління військових прокурорів Генеральної прокуратури України.

Дані, одержані на першому етапі слідства, як повідомляє прес-служба Генпрокуратури, свідчать про те, що причиною катастрофи стали прорахунки в організації підготовки і проведення польотів у Військово-повітряних силах, зокрема, під час організації демонстративних заходів у Львові.

Порушено кримінальну справу проти головнокомандувача ВПС ЗС України генерал-полковника авіації Віктора Стрельникова і командувача 14-го авіаційного корпусу генерал-лейтенанта авіації Сергія Онищака. Указом Президента Віктора Стрельникова, як і начальника Генерального штабу ЗС України Петра Шуляка, який на час катастрофи виконував обов'язки міністра, звільнено з посад, які вони обіймали.

Стрельникова і Онищака звинувачують у недбалому ставленні до служби, яке призвело до тяжких наслідків (2 частина статті 425 КК України). Заступник командувача авіакорпусу генерал-майор авіації А. Третяков і помічник керівника польотів у зоні пілотажу підполковник авіації Ю. Яцюк підозрюються слідством у порушенні правил експлуатації літальних апаратів, що стало причиною катастрофи (стаття 416 Кримінального кодексу України). Кримінальну справу за тими самими статтями порушено і проти пілотів Су-27. Підозрювані генерал-полковник Стрельников, генерал-майор Третяков, підполковник Яцюк до 29 липня перебували у слідчому ізоляторі Управління СБУ по Львівській області. Пілоти Топонар і Єгоров з військового шпиталю Львова переведені до Вінниці. За словами Генпрокурора С. Піскуна, їх вже допитано, але остаточні висновки про причину катастрофи можливі через півтора-два місяці.

Юридична довідка

Стаття 425 КК України. Недбале ставлення військової особи до служби, якщо завдано істотної шкоди, карається штрафом до ста мінімумів доходів громадян, що не обкладаються податком, або службовими обмеженнями терміном до 2 років, або позбавленням волі терміном до 3 років. Цей само злочин, якщо він спричинив тяжкі наслідки, карається позбавленням волі від 3 до 7 років.

Стаття 416 КК України. Порушення правил польотів чи підготовки до них. Порушення цих правил, яке спричинило катастрофу чи інші тяжкі наслідки, карається позбавленням волі на термін від 5 до 15 років.

Держдопомога

У перші години після трагедії уряд прийняв рішення виділити 10 млн. гривень для допомоги сім'ям загиблих. Леонід Кучма пообіцяв, що жодна родина, яка постраждала внаслідок катастрофи, не залишиться без державної допомоги.

Постфактум

Отже, створено державну комісію на чолі з секретарем СНБО Євгеном Марчуком. У десятиденний термін вона має надати Президентові України висновки щодо причин катастрофи.

Речник Міністра оборони України Костянтин Хівренко в інтерв'ю «ГУ» заявив, що справу про катастрофу винищувача СУ-27 веде спеціальна комісія, очолювана Марчуком. Вона (справа) вже вийшла з-під контролю міністерства. На запитання, чи визнають військові свою провину, підполковник Хівренко відповів, мовляв, яка різниця, що спричинило катастрофу — несправність машини чи помилка пілотів, людей не повернеш...

З приводу відставки Міністра оборони Володимира Шкідченка його речник сказав, що рапорт Президент поки що не підписав і навряд чи підпише. На думку Костянтина Хивренка, і так досить кадрових звільнень.

А людей, справді, не повернеш...

Ольга ВАУЛІНА,
Богдан ДОВНИЧ.

Червоне — це кров. А чорне — то журба

ПІДСУМОК ТИЖНЯ

Такими кольорами вкарбуються у нашу пам'ять події минулого тижня. Трагедії на сході і заході України об'єднали всіх нас у скорботній хвилині мовчання. Чи не забагато смертей, щоб і надалі можна було мовчати? Мовчати про все. І про шоу (не тільки авіа), котрі демонструють нам міць, якої немає. І про економічне зростання, що виражається лише в добре поданих показниках.

Проблема, напевне, не в заборонах на показові виступи. Чергові авіарозваги можна припинити владним указом. Але він не врятує від ситуації, про яку з болем розповів авторові цих рядків один з досвідчених військових льотчиків:

— Я розумію Президента, який заборонив проводити авіашоу. Мої знайомі загинули на Скнилові. І взагалі, ніщо не може виправдати величезну кількість жертв. Але мені гірко і з іншого приводу. Це ще один удар, який остаточно вгробить нашу авіацію. Вона й так ледь животіє. Бо не наявність «українських соколів» характеризує справжній її стан. Це так — вивіска. Виняток з жахливого життєвого правила: у Харкові випускають пілотів, які не налітали жодної години. Льотчики доводять свою «класність» на спортивних літаках: немає можливості підтримувати майстерність на справжніх бойових машинах. Нас розважають шоу замість зміцнення авіабази. Сьогодні впав літак. Завтра може піти на дно, тьфу-тьфу, військовий корабель. Післязавтра... Що там у нас ще залишилось? Ракети розпиляли, стратегічну авіацію роздали, ядерну зброю ліквідували. Напевне, боюмося, що розірвуться нафтопроводи, ось і їх виставляємо «на аукціон». Це все елементи одного ланцюжка — злиденного стану країни. Нелітаючий льотчик — продукт, що дуже швидко псується. А разом з ним техніки, що обслуговують машини, і керівники польотів. Усі, хто залучений до високотехнологічних речей. Ці речі потребують уваги і грошей, професіонального ставлення. Чи з'являться вони від заборони, грубо кажучи, літати, стріляти, плавати?

І мій співрозмовник, і ви, шановні читачі, напевне, чудово розумієте гірку риторичність цього запитання. Нам залишилося відповісти на інше: чи зміниться ситуація від простої перестановки людей при владі? Справа не в прізвищах, а в здатності їхніх «носіїв» вирівняти «крен», який багато років супроводжує наш «літак», якщо вже вдаватися до асоціації з недавньою катастрофою під Львовом.

За кілька днів до неї Прем'єр-міністр Кінах заявив про готовність пожертвувати кількома соратниками заради «посилення уряду висококваліфікованими фахівцями». Анатолій Кінах вважає, що це нормальний процес «з точки зору вдосконалення кадрів, підвищення рівня професіоналізму. Кадрові пропозиції, зроблені парламентськими фракціями, можуть призвести до тіснішої взаємодії виконавчої та законодавчої влади, і ми готові їх розглядати. Однак я не хотів би, щоб цей процес трансформувався у політичні спекуляції й торгівлю портфелями...» Напевне, прем'єр не хотів би, щоб це «трансформувалося» в підтвердження чуток, що під ним хитається крісло. Але, схоже, під його «ніжками» таки неспокійно. «Кадрові пропозиції, зроблені парламентськими фракціями», в тому числі і з провладного флангу, не дуже лояльні до Анатолія Кінаха.

Ще не лояльніші з середовища опозиції, яка взагалі звинуватила нинішній Кабмін у «небезпечній втраті висоти» і закликала до зміни «екіпажу». На 16 вересня — у другу річницю зникнення Георгія Гонгадзе — призначено загальноукраїнську акцію протесту. Про підготовку до неї — на рівні підписаної угоди — заявили провідники альтернативних владі парламентських сил — «Нашої України», БЮТу, СПУ та Компартії. При цьому є два цікаві моменти. Перший. Нарешті втратили «толерантність» до всіх і вся у намаганні скроїти «конструктивну конфігурацію» провідники «НУ». І другий. Соціалісти готові підтримати Віктора Ющенка на головний «виконавчий портфель». Також — нарешті.

Рішучість — похвальна річ. Але — знову нарешті —дуже хочеться, щоб вона супроводжувала не реалізацію чиїхось амбіцій бути першим, а справді «набрання рятувальної висоти». Інакше ми приречені осінні наступи перетворювати на падіння, а видовищні шоу — не тільки авіа — на катастрофи. А червоними й чорними фарбами історія не може писатись...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Політики чекають чесного розслідування

(Початок на 1-й стор.).

П. Симоненко в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» розцінив те, що трапилося, як «закономірний підсумок безгосподарності, безвідповідальності та нехлюйства, що панує в Україні останні десять років». Однак він закликав «не проводити на людському горі політичні акції». В. Горбулін заявив, що трагедія на авіашоу у Львові у жодному разі не повинна використовуватися політичними силами для досягнення своїх цілей. «Це трагедія для всіх, і я готовий виступити опонентом, щоб заперечувати політичний аспект у тому, що сталося під Львовом», — сказав він.

Лідер фракції «Наша Україна» Віктор Ющенко у співчутті, висловленому рідним загиблих унаслідок авіакатастрофи, наголосив, що чекає від слідства «чесної відповіді про причини аварії літака, чому люди, які прийшли відпочити і подивитися на досягнення української авіації, стали жертвами чиєїсь недбалості».

Екс-міністр оборони України, народний депутат Олександр Кузьмук вважає, що причиною трагедії у Львові стала службова недбалість. В інтерв'ю «Інтерфаксу» він не виключив можливості відмови техніки. «Це скажуть лише експерти, але я підтверджую, що техніка в Збройних Силах України застаріла, і про це я говорив на Раді національної безпеки і оборони України, засідання якої відбулося за добу до трагедії. До чого призводить такий стан техніки — ми побачили наступного дня», — сказав О. Кузьмук. Колишній міністр назвав те, що трапилося, «найсильнішим ударом по авторитету ЗСУ», після якого їм «ще довго доведеться відновлювати авторитет і чесне ім'я».

Смерть з багатьма невідомими

Народний депутат України, член фракції «Наша Україна» Тарас Чорновіл стверджує, що його колегу Олега Олексенка було вбито. «Я, як людина, котра п'five років пропрацювала у Львівській лікарні швидкої допомоги, заявляю, що хворий на хронічний панкреатит не може померти так раптово», — сказав Т. Чорновіл у Львові на засіданні «круглого столу» в прес-центрі ринкових реформ.

На його думку, «смерть настала внаслідок жорсткого токсичного впливу на організм». Т. Чорновіл зазначив, що бачив О. Олексенка за кілька днів до смерті, і той «мав нормальний вигляд». Саме це, наголосив депутат, дає йому підстави вважати, що смерть О. Олексенка є вбивством.

ОФІЦІЙНО

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про звільнення П. Шуляка з посади начальника Генерального штабу Збройних Сил України

Звільнити генерал-полковника ШУЛЯКА Петра Івановича з посади начальника Генерального штабу Збройних Сил України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
28 липня 2002 року.
№ 670/2002.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про звільнення В. Стрельникова з посади Головнокомандувача Військово-Повітряних Сил Збройних Сил України

Звільнити генерал-полковника СТРЕЛЬНИКОВА Віктора Івановича з посади Головнокомандувача Військово-Повітряних Сил України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
27 липня 2002 року.
№ 669/2002.

Постанова Центральної виборчої комісії

Про реєстрацію народних депутатів України Драчевського В. В., Шуфрича Н. І.

Відповідно до частини третьої статті 79 Закону України «Про вибори народних депутатів України», на підставі рішень окружних виборчих комісій одномандатних виборчих округів № 35, 201 про визнання Драчевського Віктора Васильовича, Шуфрича Нестора Івановича обраними народними депутатами України, керуючись статтями 11, 12 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Зареєструвати народними депутатами України:

Драчевського Віктора Васильовича, 1960 року народження, магістра ділового адміністрування, першого заступника начальника Дніпропетровського міського управління внутрішніх справ УМВС України в Дніпропетровській області, проживає в м. Дніпропетровську, безпартійного, обраного на повторних виборах народного депутата України 14 липня 2002 року в одномандатному виборчому окрузі № 35;

Шуфрича Нестора Івановича, 1966 року народження, історика, президента «Черкаської м'ясної компанії», проживає в м. Черкасах, члена Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), обраного на повторних виборах народного депутата України 14 липня 2002 року в одномандатному виборчому окрузі № 201.

2. Видати народним депутатам України Драчевському В. В., Шуфричу Н. І. тимчасові посвідчення встановленого зразка.

3. Копію цієї постанови надіслати Верховній Раді України.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

м. Київ,
25 липня 2002 року.
№ 978.

Постанова Центральної виборчої комісії

Про реєстрацію народного депутата України Одайника М. М.

Відповідно до частини третьої статті 79 Закону України «Про вибори народних депутатів України», на підставі рішення окружної виборчої комісії одномандатного виборчого округу № 18 про визнання Одайника Миколи Миколайовича обраним народним депутатом України, керуючись статтями 11, 12 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Зареєструвати народного депутата України Одайника Миколу Миколайовича, 1954 року народження, інженера-будівельника, директора сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Яланецьке», проживає в с. Яланець Томашпільського району Вінницької області, безпартійного, обраного на повторних виборах народного депутата України 14 липня 2002 року в одномандатному виборчому окрузі № 18.

2. Видати народному депутату України Одайнику М. М. тимчасове посвідчення встановленого зразка.

3. Копію цієї постанови надіслати Верховній Раді України.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

м. Київ,
26 липня 2002 року.
№ 980.

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Храм єднання

У селі Боржавському, що на межі Виноградівського та Іршавського районів, освячено новий храм Покрови Пресвятої Богородиці. Одинадцять років зводили цю справді величну споруду, а опікувався нею уродженець цього села єпископ греко-католицької церкви Іван Маргітич. І хоча свого часу народний єпископ зазнав переслідувань та гонінь і не один рік відбував каторгу в Сибіру, за його словами, церква в селі Боржавському не буде приводом для ворожнечі між християнами, котрі мають один символ віри. Храм поєднав традиції народного дерев'яного зодчества, ознаки кам'яних церков Закарпаття XVIII століття з сучасним архітектурним стилем і підкреслює символічну єдність християн Заходу і Сходу. Молитви в ньому проводитимуться за єдність християн всього світу, що була до початку другого тисячоліття.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

ФОТОФАКТ

Вироби Стахановської швейної фабрики, що на Луганщині, мають попит навіть за кордоном.

На знімку: начальник відділу технічного контролю Антоніна Михайличенко перевіряє якість продукції.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

АКЦІЇ

Розквітло літо фольклором

Різноголосі дзвони стародавнього Луцького замку вже ввосьме сповістили про міжнародний фестиваль «Поліське літо з фольклором».

Здавалося, навіть древні кам'яні мури ніби оживали і ладні були підтанцьовувати святу. Вдалині музики і барвистим вихором крутилася російська «Калінушка», іскрометними танцями чарувала «Волиняночка», дарував молодечий запал зелених гір словацький «Ліптов»...

З-за стін старовинного замку фестиваль вийшов на вулиці і площі, в парки і на танцмайданчики міста. У різних кінцях обласного центру розквітали яскравими павами пристрасні колумбійці, заводили веселу польку вусаті поляки, вибивали підборами у ритм фестивалю латвійці. А поряд під козацькі забави корчмарі пригощали глядачів народними стравами і настоянками. На святковому ярмарку народні умільці продавали свої вироби. А в імпровізованому дитячому містечку малюки забавлялися народними іграми.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

АЛЬТЕРНАТИВА

Приватник пропонує послуги

Хоча й з певними потугами, але жнива на Буковині йдуть до завершення. Кожен гектар зернового клину видає по 31 центнеру збіжжя. Це більше, ніж було торік. На хлібоприймальні пункти вже відправлено понад 150 тисяч тонн добірного зерна. В Кіцманському, Герцаївському та Новоселицькому районах на круг виходить по 35—37 центнерів з гектара. Здивували високими врожаями окремі селянські спілки. Так, хлібороби сіл Мамаївці та Оршівці Кіцманського району збирають з кожного гектара по 55—58 центнерів збіжжя. По 47 центнерів з гектара видає зерновий клин агрофірми села Анадоли Хотинського району. В згаданих господарствах працюють висококваліфіковані агрономи, тут використовують інтенсивні технології вирощуваня зернових. Добре підсобляють хліборобам прокатні пункти збиральних агрегатів, створені на базі колишніх відділень сільгосптехніки. На Буковині вже діють і приватні хлібозбиральні загони. За відповідну плату або за зерно можна найняти таких механізаторів. До речі, в їхньому розпорядженні є й автотранспортні засоби для доставки збіжжя на токи.

Василь БАБУХ.

ІНІЦІАТИВИ

Відкрий серце. Водночас із гаманцем...

У Львові, в палаці Потоцьких, відбулася інавгурація новообраного губернатора Центральноєвропейського округу громадської доброчинної організації «Ротарі Інтернешнл».

«Служіння іншим — вище від особистих інтересів» — це незмінне гасло об'єднало понад 1,2 мільйона ротарійців із 167 країн світу. До речі, перший їхній клуб засновано ще в 1905 році чиказьким адвокатом Полом Гаррісом та трьома однодумцями. Згодом ця благодійницька діяльність поширилася мало не на весь світ, а від 1991 року — і на пострадянських просторах. Мета діяльності численних об'єднань ділової еліти — допомога ближньому: від щирого серця і глибини гаманця.

У ротарійському русі немає субординаційної підпорядкованості згори донизу. Кожен клуб, зазвичай, налічує кілька десятків людей із незаплямованою діловою та особистою репутацією, які досягли вершин майстерності і ключових позицій у професійній діяльності. Вони реалізують програми, котрі вважають найактуальнішими для регіону. Відтак маємо пишатися тим, що губернатором Центральноєвропейського округу, у складі котрого клуби України, Польщі й Білорусі, обрано нашого краянина. Львів'янину Павлові Кашкадамову врочисто передав важкий латунний ланцюг його попередник — Анджей Людек. До слова, масивний атрибут «влади» іноді спричиняє кумедні ситуації в аеропортах і на митницях. Контролювальним структурам буває невтямки, що ж то за штука з жовтого металу? Доводиться проводити «лікнеп».

Щоб докладніше ознайомитися з колом нагальних проблем, Павло Кашкадамов, комерційний директор підприємства, яке проектує і споруджує мережі кабельного телебачення, взяв «академку» за місцем роботи. Найперша поїздка після інавгурації — на Закарпаття. Там на кошти ротарійців відновлено зруйнований повінню міст.

До речі, ротарійці, попри відкритість серця і гаманця, свої доброчинні програми майже не рекламують. Відтак широкий загал достеменно й не знає про їхні проекти. Приміром, лише клубом «Львів» (один із трьох, які діють у місті) придбано вакцини проти поліомієліту на більш як 2 млн. доларів, створено центр судинної хірургії, 40 тисяч доларів вкладено у фабрику з виробництва інвалідних візків, де також працюють люди з обмеженими можливостями. Інший клуб — «Львів-Леополіс» — узяв участь у реставрації історичного музею, придбав інкубатори для новонароджених. Наймолодшим «Львів-Центром» засновано стипендії для обдарованих студентів із незабезпечених сімей.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Скнарість дженджика погубить

ПРОБЛЕМА

Аж ніяк не думав бізнесмен К., що все отак обернеться: завітали до нього на квартиру (п'ять кімнат, євроремонт, антикваріат плюс полотна відомих сучасних одеських живописців) працівники державної виконавчої служби й описали майно в рахунок... погашення заборгованості з житлово-комунальних послуг. Зрозумівши, нарешті, що ніхто з ним не жартує, усе це цілком серйозно, К. поспішив до найближчого приймального пункту, щоб внести, як він висловився, «оті нещасні 5 тисяч гривень». Не розлучатися ж, справді, з антикварними речами, які дістав з такими труднощами і які є предметом гордості й похвальби перед друзями... А до цього з «рідного» ЖКУ йому не раз надсилали нагадування-прохання: розрахуйтеся за квартиру, за газ, тепло й воду. Відмахувався, мов від надокучливих мух, кілька років. Не очікував, напевне, що його справу буде передано до депутатської комісії з житлово-комунальних питань, а потім — і до районного суду. За рішенням останнього й завітали оті «держвиконавці»...

Борги з житлово-комунальних послуг стали останнім часом просто-таки загрозливими з огляду на утримання й ремонт багатоквартирних житлових будинків, постачання газу, тепла, води. Вони, за даними облстатуправління, досягли в регіоні чималої суми — близько 270 мільйонів гривень. До того ж по кілька років не вносять належної плати не тільки малозабезпечені (пенсіонери, безробітні, інваліди, багатодітні сім'ї), а й нерідко бізнесмени, підприємці, які мають розкішні квартири, автомобілі-іномарки, їздять відпочивати на престижні середземноморські курорти. Вони, схоже, вже звикли до того, що наша держава нерідко «прощає» всілякі борги, в тім числі й за житлово-комунальні послуги, — була не так давно й така спроба, хотіли навіть списати.

Тепер, схоже, ситуація починає поступово змінюватися. Житлово-комунальні органи від умовлянь, надсилання нагадувань і попереджень, вивішування списків боржників у парадних переходять до рішучих дій — аж до оформлення позовів до судів. При цьому не стрижуть усіх під одну гребінку, прагнуть підходити до боржників диференційовано. Діють, як правило, через депутатів місцевих рад, які добре знають своїх виборців, можуть реально оцінити їхні матеріальні можливості, виважено підійти до кожного власника житла. Тільки після розгляду матеріалів у профільних депутатських комісіях виносяться остаточні рішення. Районні суди вже прийняли до провадження сотні позовів. Розгляд їх, правда, нерідко аж надто затягується. Не завжди, на жаль, вдається й виконати рішення судів, бо власники житла, знову-таки, хитрують — швиденько переоформлюють своє майно на когось із родичів. І, за нашим законодавством, державна виконавча служба нічого вдіяти не може. Потрібно, отже, шукати виходу, в тім числі і правового, з отаких складних ситуацій. Є потреба й у заснуванні державної служби, що займалася б переселенням, приміром, самотніх людей похилого віку до житла меншої площі, яку людина зможе оплачувати і на яку готова поміняти ся, — приватні фірми з продажу нерухомості не викликають довіри, деякі з них нерідко діють нечесно, обдурюють клієнтів, залишають їх без даху над головою. Низка положень чинного Житлового кодексу вже застаріла, деяких нових реалій цей документ не враховує, — його варто було б, вважають на місцях, переглянути новому складу парламенту.

Законодавчо й виконавчо подбавши про відповідальність недобросовісних боржників, водночас не зайве забезпечити й правовий захист тих, хто вчасно за все розраховується. Одеському «Міськгазу», приміром, населення заборгувало 62 мільйони гривень, він не може вчасно розраховуватися з постачальниками газу, що, безперечно, спричиняє перебої в його надходженні, загрожує наступному зимуванню в холодних квартирах, не дає змоги подати вдосталь гарячої води до жител сьогодні. Щоб виправити становище, «Міськгаз» почав від'єднувати від мережі багатоквартирні житлові будинки. Пояснення одне: у вас багато боржників. Але ж, справедливо обурюється Іван Іванович, я плачу вчасно і в повному обсязі, то чому маю страждати через борги якогось Петра Петровича? Налагодьте справу так, як постачальники електроенергії, вживайте санкції тільки до конкретних злісних боржників — це буде і справедливо, і законно. А так... Нерідко мешканці будинків скаржаться й на те, що вносять квартплату справно, а ЖКУ використовують оті гроші на що завгодно, тільки не на ремонт, скажімо, даху в їхньому будинку, хоча він давно тече. Й гласності, прозорості у використанні коштів квартплати немає. На законних підставах оте ЖКУ до відповідальності не притягнеш, лишається тільки оббивати пороги зі скаргами та проханнями, щоб таки зробили щось за гроші, по суті, власників житла, які вони субсидували житлово-комунальним органам саме на підтримання порядку у будинках і на прилеглих територіях.

Літо, відомо, — найкраща пора підготовки до зими. Саме сьогодні житлово-комунальні підприємства прагнуть відремонтувати дахи, під'їзди й підвали, водопровідні, каналізаційні, теплові мережі. Охопити ж усе, на жаль, нерідко не можуть через основну причину — брак коштів. Саме тих, що їх недоплатили недобросовісні мешканці будинків.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Групове шахрайство

МОВОЮ ДОКУМЕНТА

«Надсилаю Вам матеріали представників колективу ЗАТ «Світлиця» (Івано-Франківська обл., 14 підписів) про свавілля місцевих правоохоронних органів і покриття ними групового шахрайства по відношенню до згаданого підприємства та акцій його власників. Факти по скарзі дописувачів підкріплені копіями відповідних документів.

Народний депутат Ю. ТИМОШЕНКО».

«Прокурор Форович М. Й. вчинив наступні незаконні дії: порушив кримінальну справу відносно Гринди Юлії Василівни, видав розпорядження про блокування її акцій та розпорядження про відміну блокування акцій, документ про розблокування вручив шахраєві, який переоформив на себе 1570 шт. акцій ЗАТ «Світлиця» на суму 157 тис. грн.

Прокурорською силою Форович М. Й. наклав арешт і відібрав акції у власника, а потім, розблокувавши, віддав їх шахраєві».

«Свавільними діями прокурора Форовича М. Й. державі завдано збитків на суму 13317 грн., які належить сплатити Гринді Ю. В. у вигляді матеріального і морального відшкодування.

21 лютого 2000 р. працівниками УБОЗ Івано-Франківської області начальником відділу, майором міліції Пастушенком І. А. та його заступником Гупалюком В. В. здійснено напад на ЗАТ «Світлиця». Не маючи на те жодних повноважень, ними здійснено низку незаконних дій: вилучені фінансово-господарські документи товариства, забрані печатка і штамп та передані сторонній особі, здійснено обшук та вилучено документи приватної особи. І все це під виглядом інвентаризації підприємства, акта якої не існує.

Перевіркою ГУБОЗ, лист від 10.09.2001 р. № 15, дії Пастушенка І. А. та Гупалюка В. В. визнано незаконними. Пастушенка І. А. звільнено з ОВС і зараз він знаходиться в СІЗО, ведеться судове слідство по інших кримінальних злочинах.

Чистий бланк передавального розпорядження, який вилучили Пастушенко І. А. та Гупалюк В. В., був переданий ними шахраєві, який, сфальсифікувавши договір купівлі-продажу акцій та подавши від прокурора Форовича М. Й. розпорядження про відміну блокування, з допомогою голови правління ЗАТ ФК «Реєстратор-Сервіс» здійснив перереєстрацію на себе 1570 шт. простих іменних акцій ЗАТ «Світлиця» на суму 157 тис. грн., тобто незаконно став власником товариства.

11.04.2000 р. за фактом шахрайства Слідчим управлінням УМВС області була порушена кримінальна справа, однак прокуратура області чинила всі можливі перешкоди щодо об`єктивного розслідування, зрештою справу забрала до свого провадження, яку за вказівкою Генпрокуратури передали на розслідування в прокуратуру Закарпатської області.

Постанова про закриття кримінальної справи базується на незаконних діях прокурора Форовича М. Й., незаконних діях працівників УБОЗ Пастушенка І. А. та Гупалюка В. В., незаконних діях реєстроутримувача голови правління ЗАТ ФК «Реєстратор-Сервіс» Фіщука М. П.»

«Скоєно групове шахрайство. В оборудці взяли участь правоохоронні органи, прокуратура і УБОЗ, ЗАТ ФК «Реєстратор-Сервіс» і житель Санкт-Петербурга Паламарчук О. В., стосовно якого в 1994 році була порушена кримінальна справа за ст.206 КК України і який знаходився в розшуку, а в 1999 р. був засуджений за ст.106 КК Росії. Вони діяли в інтересах іншої фірми, яка має за мету зробити з нашого кафе казино і платить шалені гроші владі і правоохоронцям, щоб відібрати в нас підприємство і вигнати наш жіночий колектив на вулицю.

З повагою — колектив ЗАТ «Світлиця».

«Своїм рішенням суд визнав незаконними розпорядження прокурора м. Івано-Франківська від 18 лютого 2000 р. про блокування та 21 березня 2000 р. про відміну блокування іменних акцій Гринди Ю. В. у ЗАТ «Світлиця», що в Івано-Франківську, також визнав незаконними дії прокурора м. Івано-Франківська в частині порушення кримінальної справи відносно Гринди Ю. В. від 13 квітня 2000 р. за ст. ст. 86-1, 165 ч.2, 172 ч. 2 , 193-1 КК України (в редакції 1960 р.) та стягнув на користь позивачки із відділення Державного казначейства в м. Івано-Франківську 3317 грн. матеріальної та 10000 грн. моральної шкоди.

До такого висновку суд прийшов виходячи із наступного.

Як вбачається із досліджених в судовому засіданні письмових доказів, прокурор м. Івано-Франківська Форович М. Й., посадова особа, якій державою довірено здійснювати захист прав, свобод та законних інтересів громадян України, сам користуючись посадовим становищем, грубо порушив одне з найважливіших конституційних прав, визнаних ст. 41 Конституції України, — право громадянина на власність.

Так, прокурор Форович М. Й., знаючи, що 8 лютого 2000 р. арбітражний суд Івано-Франківської області рішенням за його ж позовом визнав законною приватизацію ЗАТ «Світлиця», 18 лютого, через 10 днів, не оскаржуючи рішення суду, видає абсолютно незаконне, нічим не викликане, ніякими документами прокурорського реагування не передбачене розпорядження про блокування акцій Гринди Ю. В. у даному товаристві, яка є головою правління».

«Шляхом підробки документів, шахрайським способом акції Гринди Ю. В., в кількості 1570 шт. на суму 157 000 грн., переходять у власність гр. Росії Паламарчука О. В.».

«У постанові прокуратури області, як і інших її процесуальних документах, та Генеральної прокуратури України однозначно вказується, що дії прокурора Форовича М. Й. були незаконні.

За вказане прокурор Форович М. Й. був притягнутий до дисциплінарної відповідальності.

На думку суду, його дії підпадають під ознаки більш тяжких діянь. Це ж вбачається і з останнього листа Генеральної прокуратури України від 10 грудня 2001 р., в якому зазначено, що рішення про відмову в порушенні кримінальної справи відносно нього прийнято передчасно, а тому постанова прокуратури Івано-Франківської області з цього приводу від 23 жовтня 2000 року скасована, а матеріали для проведення об`єктивної перевірки направлені у прокуратуру Закарпатської області».

«Прокурором м. Івано-Франківська Форовичем М. Й. у лютому-квітні 2000 р. винесено три завідомо незаконні процесуальні документи, два з яких, з його ж слів, «не існують у природі». Дані документи прийняті на порушення Конституції України, Конвенції про захист прав людини та основних свобод, Кримінально-процесуального кодексу України, Законів України «Про інформацію», «Про прокуратуру», «Про підприємництво», ряду наказів генерального прокурора України і призвели до грубого порушення прав громадянина України, викликали у нього внутрішній дискомфорт, душевний розлад, негативно відбилися на стані здоров`я та відносинах з оточуючими людьми, суттєво погіршили ритм його життя і вимагають додаткових зусиль для організації свого життя і приведення його у відповідність до стану, існуючого до беззаконня, скоєного по відношенню до нього.

Суддя суду Коломийського району В. І. П'ЯТКОВСЬКИЙ».

«22 квітня 2002 р. м. Івано-Франківськ

Оскільки у постанові прокуратури області, у висновку Генеральної прокуратури України та інших процесуальних документах однозначно зазначено про незаконність дій прокурора Форовича, то суд прийшов до обгрунтованого висновку про задоволення вимог Гринди Ю. В. та стягнення на її користь матеріальної та моральної шкоди відповідно зібраних по справі доказів.

У відповідності до вимог Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинові незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду» та рішення Конституційного Суду України від 3.10.2001 р., зазначену матеріальну шкоду в розмірі 3317 грн. (витрати на лікування та неодержані дивіденди за 2000 р.) та 10 000 грн. моральної шкоди — суд обгрунтовано стягнув на користь Гринди Ю. В. з державного бюджету через відділення держказначейства.

Рішення суду постановлено з дотриманням норм матеріального та процесуального права, а тому підстав для його скасування колегія не вбачає.

Керуючись ст. ст. 305, 306, 311, 312 ЦПК України, апеляційний суд —УХВАЛИВ:

Апеляційні подання прокурора м. Івано-Франківська на скаргу Гринди Ю. В. відхилити, а рішення Коломийського районного суду від 24 грудня 2001 р. залишити без змін.

Колегія суддів судової палати з цивільних справ апеляційного суду Івано-Франківської області в складі: головуючого Бідочко Н. П.; суддів Вакарук В. М., Проскурніцького П. І.».

«Разом з тим повідомляємо, що згідно висновку службової перевірки ГУБОЗ МВС України від 1.06.2001 року майор міліції Пастушенко І. А. за систематичне неналежне виконання посадових повноважень, що виразилися в порушенні Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», оформлення документів, що суперечать вимогам Кримінально-процесуального кодексу України, непрофесійні дії, безпідставне втручання у конфліктну ситуацію між цивільними особами, що призвело до подання численних скарг у правоохоронні органи, та виявлені в ході службових перевірок особисту нещирість, нетактовну поведінку з громадянами і колегами по службі — 27 червня 2001 року звільнений з ОВС по статті 64 п. «Е» (за порушення дисципліни), <...> а майор міліції Гупалюк В. В. згідно цього ж висновку — попереджений про посадову відповідальність.

В. о. начальника УБОЗ УМВС України в Івано-Франківській області І. С. ІВАНОЧКО».

«Інформуємо, що досудове слідство по кримінальній справі, порушеній за фактом шахрайства з іменними акціями ЗАТ «Світлиця», проводилося прокуратурою Закарпатської області.

У квітні поточного року провадження по справі було закрито за відсутністю складу злочину.

Постанова слідчого про таке рішення скасована, і в теперішній час проводяться слідчі дії.

Іншу справу, порушену прокурором м. Івано-Франківська Форовичем М. Й. за фактом розкрадання колективного майна ЗАТ «Світлиця», закрито за відсутністю складу злочину. З прийняттям рішення Генеральна прокуратура України погодилась.

З повагою,

В. о. Генерального прокурора України С. М. ВИНОКУРОВ».

ВРОЖАЙ-2002

Диктатуру — технологіям. Хто це розуміє, той і виграє

За прогнозами, Луганщина буде з хлібом. Хоча сприятливим для одержання гарного врожаю нинішній рік назвати важко: з 6 квітня до 25 травня не випало жодного міліметра опадів. Та запланований мільйон тонн збіжжя регіон збере і вдруге за останні 12 років забезпечить себе продовольчим зерном. Середня врожайність — до 24 центнерів з гектара. В окремих господарствах, як, скажімо, у свердловській агрофірмі «Должанська» збирають і по 50 центнерів на круг. Такий результат для зони ризикованого землеробства, до якої належить Луганщина, вважають непоганим. Прогнози, звичайно, радують. Та головне — прийшло розуміння, що успіх сільськогосподарського виробництва не завжди залежить від сприятливих погодних умов. Важливу роль відіграє точне дотримання агротехнології. За словами заступника голови облдержадміністрації Юрія Махортова, починаючи з 2000 року, область приділяє багато уваги створенню власного насіннєвого фонду і вже другий рік поспіль засіває лани районованими сортами пшениці, що, у свою чергу, позначається на врожайності. Коротше, раніше засівали сміттям — сміття і одержували. Наявність посівного матеріалу дала змогу розширити зерновий клин. У цьому році площі під колосовими збільшено на 90 тисяч гектарів.

— Тим господарствам, які строго дотримуються технологій, культури землеробства, — констатує Юрій Махортов, — ані морози, ані посуха не страшні, тому навіть у нинішньому, не надто сприятливому, році тут отримано гарний врожай. А там, де ставлення до землеробства не змінилося, збирають сьогодні у кращому випадку по 15 центнерів з гектара.

Хоча диктатура технології знімає не всі питання.

Приміром, керівника агрофірми «Должанська» —передового господарства області — Григорія Ковтуна передусім непокоять ціни на зерно.

— Нам вигідно, — розмірковує він, — щоб вартість тонни пшениці не спускалася нижче за 500 гривень. Тоді повністю розрахуємося за «Джона Діра», отриманого за лізингом сім років тому, і придбаємо ще один сучасний комбайн.

Про ціну веде мову й Анатолій Лобунець — керівник АТЗТ «Батьківщина». Торік господарство зібрало чотири тисячі тонн збіжжя, а цього року планує отримати до 5,5 тисячі тонн. Якщо вдасться реалізувати хліб по 550 гривень за тонну, господарство зможе розрахуватися з боргами і вкласти гроші у розвиток виробництва.

До речі, наявність власного зерна дає змогу вже не вивозити кошти за межі області, як було раніше. Щороку, приміром, на закупівлю продовольчого зерна в інших регіонах України та в країнах СНД Луганщина витрачала по 150 мільйонів гривень. Тепер ці кошти працюватимуть на розвиток економіки сільського господарства. Тим більше, що на площах «Луганськтепловоза», можливо, розпочнуть складання комбайнів «Дон». Принаймні домовленості про створення такого виробництва в Луганській області з керівництвом «Ростсільмашу» вже досягнуто.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

ФОТОФАКТ

Понад 100 тисяч тонн зерна за добу намолочують на Полтавщині.

На знімку: (зліва направо) турецькі комбайнери Шехмус Жадан, Мамет-Ширін Медені та Мезбіг Жадан із керівником фірми «Кримагросервіс» Ігорем Скалозубовим на живному полі ТОВ «Дружба» (Зіньківський район).

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Ми наче не проходили цього...

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Останнім часом виразно помітні дві тенденції щодо добудови енергоблоків на Хмельницькій та Рівненській АЕС. Перша — державницька: добудовувати треба і прискореними темпами. Друга — добудова цих блоків економічно недоцільна, суперечить стратегічним інтересам нашої держави і призведе до тяжких екологічних наслідків.

Аргументи державницької тенденції чіткі й виразні: потрібно компенсувати втрату електроенергії, котру виробляла Чорнобильська АЕС. А найкраще і найвигідніше досягти цього можна шляхом добудови енергоблоків на згаданих станціях, ступінь будівельної готовності яких дуже високий.

Якщо відкинути особливості тривалої суперечки: бути чи не бути в нашій країні атомним станціям узагалі, чи не краще перейти до альтернативних методів виробництва електроенергії, знехтувавши сумний досвід ЧАЕС, тоді, хай будуються і, як то кажуть, хай живуть... І нема потреби наводити висловлювання щодо цього керівників держави найвищого рангу. **Та річ у тім, що саме оці «відкиди» і є головними підвалинами тверджень прихильників другої тенденції: добудова енергоблоків порушує право людей на життя, створює загрозу для довкілля, бо можливе повторення аварії, що сталася на ЧАЕС.**

Справді-бо, нам лише цього не вистачає!

Будуємо вчорашнє?

Найвиразнішу і, мабуть, найпотужнішу протидію добудові енергоблоків чинить Громадський комітет національної безпеки України — зареєстрована організація, до складу якої входять переважно студенти юридичного факультету Київського Національного університету ім. Т. Г. Шевченка. Комітет провів кілька прес-конференцій, громадських слухань, мітинг-протест проти підписання А. Кінахом і М. Касьяновим угоди про добудову ХАЕС-2 і РАЕС-4. З ними поруч — Національний екологічний центр України та Українська екологічна асоціація «Зелений світ». Не так виразно й сміливо, але проти добудови виступає і Партія зелених.

Головні аргументи «супротивників» — добудовуються енергоблоки за старими проектами із застосуванням такого самого застарілого обладнання, немає позитивних висновків екологічної експертизи.

Чи так це? Міркуймо разом. Відповідні документи свідчать: техніко-економічне обгрунтування для будівництва 2-го енергоблока Хмельницької АЕС зроблено у 1974 році, четвертого енергоблока Рівненської станції — у 1982-му. Зауважу: ще до 1986 року, до Чорнобильської катастрофи. Здавалося б, це має насторожити всіх, хто відстоює право на законну і безпечну добудову енергоблоків. Здавалося б...

Але заступник Міністра палива та енергетики України Н. Нігматуллін дав координатору Громадського комітету національної безпеки О. Толкачову таку безапеляційну й категоричну відповідь:

«Добудова зазначених енергоблоків (ХАЕС-2 і РАЕС-4. — *Я. Г.*) здійснюється згідно з проектами, які були розглянуті та погоджені відповідними міністерствами і відомствами, включаючи Науково-технічну раду Міністерства енергетики СРСР, і затверджені його ж наказами...»

Було це вже в минулому столітті — у 1979, 1984 і 1985 роках. Але, начебто забувши про сумно-гіркий досвід планетарної Чорнобильської катастрофи, заступник міністра у своєму офіційному листі стверджує: **«Оскільки будівництво енергоблоків на момент прийняття мораторію (у 1990 році був введений Верховною Радою України, а у 1993-му — скасований нею. — *Я. Г.*) в середньому було завершено на 80%, то згідно з будівельними стандартами, які чинні нині в Україні, проектна документація не підлягає перепогодженню, а саме вона не підлягає процедурі проведення комплексної державної експертизи, в тому числі державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки».**

Міністр визнав: висновків немає

Отже, студентів-юристів роблять хлопчиками, а нам з вами, читачу, залишається погодитися: все гаразд, немає жодних підстав для хвилювань. Та це далеко не так. Цікава з цього приводу відповідь на запит Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Верховної Ради України (минулого скликання), підготовлений, до речі, за ініціативою О. Толкачова, Міністра екології та природних ресурсів. Сергій Курикін визнав:

«На даний час немає позитивних висновків державної екологічної експертизи щодо документації на добудову зазначених об'єктів.

Національною енергогенерувальною компанією «Енергоатом» до Мінекоресурсів було направлено комплекс матеріалів оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС) тільки стосовно добудови енергоблока №2 на ХАЕС.

Міністерство організувало і провело державну екологічну експертизу цих матеріалів, за результатами яких вони були повернуті на доопрацювання за цілим комплексом зауважень...

Документація стосовно добудови 4-го енергоблока Рівненської АЕС від замовника до міністерства не надходила. Висновки щодо неї не готувалися і не надавалися».

Ця чесна і відверта відповідь Міністра екології датована 27 грудня 2001 року. Може, щось змінилося останнім часом? З таким запитанням автор цієї публікації звернувся особисто, окремо і в різні дні до Міністра екології та природних ресурсів Сергія Курикіна і заступника державного секретаря цього міністерства Олександра Смишляєва, який безпосередньо готував зауваження до експертизи. Відповідь була однакова: нічого не змінилося. Висновки експертизи Хмельницького енергоблока після зауважень допрацьовують, стосовно Рівненського — їх немає й досі.

Отже, позитивних, що дозволяють добудову, висновків екологічної експертизи немає. Але, попри це, енергоблоки споруджуються, і останнім часом дедалі гучніше лунає: прискорюйте темпи!

Проте є і дозвільний документ — ліцензія, видана «Енергоатому». З'ясовується, не обов'язково належно піклуватися про наслідки роботи енергоблоків, якщо вони можуть викинути і Чорнобильського коника... Зрештою, хто може застерегти від аварії енергоблока, побудованого за всіма правилами і нормами?

Справді, ми знаємо приклади численних і різноманітних аварій і катастроф літаків, потягів, автомобілів. Але, що цікаво, вони трапляються частіше з вини людей. У нашому випадку, виходить, свідомо, наперед закладається непередбачена ситуація з технічних причин знов-таки людьми — проектантами, замовниками, будівельниками.

Прокурори відреагували по-різному

Мені казали: у нас гарне і жорстке законодавство щодо ядерної безпеки. Воно справді, мабуть, гарне, коли його сумлінно дотримуються. А якщо ні? Тоді, чи здійснює належний нагляд за додержанням і правильним застосуванням ядерного законодавства наша прокуратура?

Координатор комітету національної безпеки Олексій Толкачов просив Генерального прокурора України перевірити законність діяльності НАЕК «Енергоатом» щодо будівництва енергоблоків «за старими нелегітимними проектами». Однак з Генпрокуратури доручення пішли прокурорам областей. І у належний час заступник прокурора Хмельницької області М. Львовський відповів: за фактами неналежної претензійно-позовної роботи на ХАЕС та невжиття заходів до проведення екологічної експертизи технічного проекту будівництва другого блоку прокуратура внесла документи реагування генеральному директору станції і начальнику управління екології та природних ресурсів області.

Це тоді, коли з Хмельницької АЕС надходили матеріали оцінки впливу на довкілля — екологічна експертиза.

З Рівненської, як уже, наголошувалося вище, у Києві таких матеріалів ще не бачили взагалі. Але це чомусь не стурбувало в. о. прокурора області С. Данилюка, який підписав заспокійливу відповідь іншого характеру. Мовляв, на АЕС визначена і реалізується програма дій, спрямована на підвищення рівня безпеки та надійності енергоблока № 4, якою передбачено 147 заходів. І це ще не все. З'ясовується, окремі заходи планowано реалізувати протягом 3—5 років після введення енергоблока в експлуатацію.

Отже, облпрокуратура фактично погодилася з тим, що в дію буде введено технічно недолугий енергоблок, наслідки експлуатації якого непередбачувані.

Фото з архіву «ГУ».

Повинні були б хоч на це зреагувати

Ще в листопаді 1998 року Федеральне екологічне агентство Австрії підготувало доповідь уряду своєї країни про ядерні реактори на Рівненській та Хмельницькій станціях. Необхідність її була пов'язана з проханням компанії «Енергоатом» до Європейського банку реконструкції та розвитку надати кредит на добудову енергоблоків. А відповідно до принципів Євробанку процедура участі громадськості у цьому процесі обов'язкова, про що нібито «Енергоатом» оголошував у серпні того самого року.

Тож цитую уривок з висновку доповіді, яку передано Україні російською мовою:

«Согласно международным требованиям к процедурам оценки воздействия на окружающую среду, представленная документация для проекта завершения строительства ХАЭС-2/РАЭС-4 неудовлетворительна... В странах Запада проект такого масштаба не был бы принят на основании столь недостаточной информации.

Излучение в атмосферу и жидкие радиоактивные выбросы будут выше, чем от французских и немецких реакторов. Ожидаются более значительные последствия выделения тепла с жидкими выбросами, по крайней мере в случае Ровенской АЭС. Не были полностью исследованы последствия дополнительного обезвоживания артезианских источников и рек. Нет планов освоения, обработки и удаления всех радиоактивных отходов в результате эксплуатации АЭС.

Риск аварии и возможные последствия нормальной эксплуатации ХАЭС-2/РАЭС-4 позволяет сделать вывод, что этот проект неблагоприятно скажется на окружающей среде».

Коментувати цей висновок немає потреби, але додати дещо варто.

Доповідь підготували не якісь австрійські студенти, а Федеральна канцелярія і Федеральне міністерство у справах оточуючого середовища, молоді і сім'ї за координації Федерального екологічного агентства та сприяння енергетичного агентства, інститутів прикладної екології та дослідження ризиків, інших наукових установ Австрії.

Між іншим, схожими є і резолюції громадських слухань, проведених Громадським комітетом у листопаді-грудні 2001 року у Львові та Києві. Їх висновок: добудова енергоблоків протизаконна і недоцільна. Під недоцільністю учасники слухань мали на увазі розвиток альтернативної і безпечної енергетики, залучення до цього широкої громадськості. Та це тема іншої публікації.

Переконливе заперечення Нігматулліну й іншим

Нагадаю тези з листа колишнього заступника міністра Мінпаливенерго Н. Нігматулліна: розглядалися та погоджувалися проекти будівництва Рівненської та Хмельницької АЕС у кінці 1970 — на початку 1980 років відповідними міністерствами та відомствами Союзу РСР. І що «проектна документація не підлягає перепогодженню». Чи можна погодитися з цим? Адже саме у ті роки була зовсім протилежна позиція. Вона — у таємному документі на той час найвищого рівня. Цитуємо мовою оригіналу.

«...Из-за отдельных проектных просчетов, низкой надежности части оборудования, недостаточной квалификации обслуживающего персонала за последнее время здесь (на атомных электростанциях республики. — *Я. Г.*) произошел ряд крупных аварий, которые привели к ухудшению радиационной обстановки и серьезным перебоям в электроснабжении хозяйства...

...Несмотря на сложившуюся тревожную обстановку, Министерство энергетики и электрификации СССР, руководство объединения «Союзатомэнерго» не принимают действенных мер по обеспечению надежной и безопасной работы атомных электростанций. В ряде случаев даже при решении вопросов, связанных с устранением последствий аварий, они проявляют недопустимую медлительность...»

Цього тривожного і застережного листа підписав 4 березня 1983 року перший секретар ЦК Компартії України Володимир Щербицький. Водночас він просив фактично вищий керівний орган СРСР зобов'язати низку союзних міністерств і відомств країни вжити невідкладних заходів щодо забезпечення безаварійної роботи атомних електростанцій Української РСР. Просив також доручити спеціальній комісії розглянути питання про доцільність подальшого розвитку Рівненської АЕС, яку почали будувати на карстових порожнинах, де рівень грунтових вод підвищився на 10 метрів тощо.

Те, як прислухалися у серці Союзу до тривожного сигналу з провінційного Києва, знає і довго ще знатиме увесь світ. Тоді до Чорнобильської катастрофи залишалося три роки...

З'ясовується, суд не цікавить безпека життя усіх людей

Пооббивавши пороги численних кабінетів, набивши безліч гуль, активісти Громадського комітету національної безпеки вирішили знайти підтримку в суді. Подали позовну заяву до Печерського районного суду міста Києва. Але, на їхнє велике здивування, отримали ухвалу з таким тлумаченням: **«З позову вбачається, що позивачі звернулися до суду в інтересах суспільства взагалі, при цьому повноважень на таке звернення не мають. За таких обставин в прийнятті позову слід відмовити». І суд ухвалив: відмовити...**

Майбутні професіональні юристи не погодилися з таким висновком. І у своїй скарзі до Апеляційного суду міста Києва стверджували: вони, конкретні позивачі, звернулися до суду від свого імені і до конкретного відповідача — НАЕК «Енергоатом» по захист саме свого порушеного права на безпечне життя і здоров'я суспільства. І наголосили: «Добре, що суд не вгледів у нашому позові бажання виступити в інтересах всього людства та не вимагає від нас доручення від імені всього людства».

На початку червня Апеляційний суд міста Києва скаргу комітетівців задовольнив, а ухвалу Печерського суду скасував. Тепер слово за цим судом. Однак чи відважиться він зобов'язати всіх добудовників ввести в дію енергоблоки, ядерно безпечні, з урахуванням сучасних вимог або призупинити чи зупинити взагалі їх спорудження? А якщо суд не винесе такої ухвали, тоді хто прийме таке відповідальне рішення? Чи не варто? Може, перефразовуючи відомий вислів Леоніда Кравчука, краще мати те, що вже мали?..

Ні, досить мордувати себе й читачів цими безкінечними запитаннями. Пора відповіді чути і знати. Відповіді відповідальних за наслідки будівництва, мабуть, майбутніх ЧАЕС.

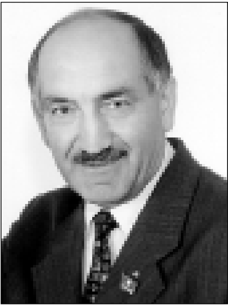
Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Подвійні стандарти радіології

ТОЧКА ЗОРУ

У радіаційному захисті населення України після аварії на Чорнобильській АЕС 26 квітня 1986 року історично склалися подвійні стандарти.

З одного боку, населенню настирливо нав'язується думка про особливо шкідливий вплив саме чорнобильської радіації, а з другого — робиться вигляд, ніби всесвітньо визнана проблема природного радіоактивного газу радону в Україні не існує взагалі.

Що було «до того»?

Більшість населення досі цілком упевнена, що «до того» (тобто до Чорнобиля) проблеми підвищеної радіоактивності і радіаційного захисту як такої не було. Тим часом це зовсім не так!

Чи була радіоактивність узагалі і, тим паче, підвищена до Чорнобиля? Так, була. Мало того, вчені стверджують, що природна радіоактивність разом із сонячною радіацією стала одним із факторів, що визначили позитивний характер еволюції життя на Землі.

Найяскравіший приклад: дотепер популярні радонові ванни в чеських Карлових Варах або в українському Хмільнику.

Радон є продуктом радіоактивного розпаду елементів ряду урану—радію, завжди присутніх у гірських породах, насамперед гранітах, на які так багата Україна. Тут діє просте правило: «Де — граніти, там існує підвищена радонова небезпека».

Згідно зі світовими стандартами «радононебезпечна зона» може бути визначена як зона, в котрій близько 1% житла мають концентрацію радону, що в 10 разів перевищує середнє національне значення.

В усьому світі середня концентрація радону прийнята на рівні 15 Бк/м³. В Україні ця величина у 2—3 рази вища. Патріоти від радіології кажуть, що для українця радон — дрібниця, його організм за тисячоліття існування на цих територіях нібито пристосувався до підвищених за рахунок радону доз радіації. Подібні твердження тягнуть на Нобелівську премію, але поки що ніхто заявки подати не здогадався.

За рік середньостатистичний громадянин України за рахунок природного і техногенно посиленого радіаційного фону отримував раніше і отримує нині 0,52 бера, у тому числі до 80% цієї величини — за рахунок природного радіоактивного газу радону, який у різній концентрації завжди присутній у повітрі житлових та виробничих приміщень.

Що є «мірою всіх речей» у галузі радіаційного захисту?

Такою є доза опромінення людини, як загальний і універсальний еквівалент ризику втрати здоров'я. Саме доза, якщо вона правильно розраховується чи вимірюється, — «міра всіх речей», саме у ній і через неї враховується відмінність як у походженні радіоактивності (штучна або природна), так і у видах (альфа-, бета-, гамма- чи нейтронного) випромінення. Одиницею виміру дози є всім відомий бер (біологічний еквівалент рентгена) або Зіверт. Співвідношення названих одиниць таке: 1 Зв = 100 берам, або 1мЗв = 0,1 бера. Саме через величину дози можна науково обгрунтовано порівняти те, що було «до того», з тим, що додав Чорнобиль.

Прийнятою як керівництво до дії усім світовим співтовариством умовою проживання і трудової діяльності населення без обмежень за радіаційним фактором є отримання додаткової за рахунок забруднення території ізотопами дози, що не перевищує рівня опромінення в 1,0 мЗв (0,1 бера) на рік.

У 1992—1999 рр. у МНС України була реалізована науково-практична програма «Радон». Вона здійснювалася на територіях, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Одержані дані свідчать про те, що дозові навантаження за рахунок радону в житлових приміщеннях сільської місцевості різних регіонів України, залежно від специфічних умов геологічної будови територій, становлять для населення від 0,15 бера/рік до 1,0—1,5 бера/рік. А в окремих будівлях досягають при цьому до 3—5 берів/рік, тобто до 210—350 берів за 70 років життя.

Наведені дані свідчать про надзвичайну важливість радонової проблеми для України та необхідність підняття її до рангу державної, про що не раз офіційно заявляли вчені і спеціалісти. Проте віз і нині там... Чому?

У країнах, які ми улесливо називаємо цивілізованими (США, Канаді, Швеції, ФРН, Фінляндії, Франції та ін.), уже кілька десятків років тому розроблено й реалізовано спеціальні дослідницькі програми стосовно радону і заходи щодо захисту від його шкідливого впливу, а на кожен житловий будинок є сертифікат радіаційної (насамперед — стосовно радону) якості, без якого немислимі жодні операції з нерухомістю.

Що додав Чорнобиль?

Тепер повернімося до Чорнобиля, до додаткових доз на територіях, що постраждали.

Нагадаємо, що в лютому 1991 року Верховною Радою УРСР було прийнято широко відому 7-берну концепцію радіаційного захисту населення. Суть цієї концепції зводиться до того, що населення, яке проживає на радіоактивно забруднених територіях, не повинно отримати додаткову, понад доаварійного рівня, дозу опромінення понад 7 берів за 70 років життя.

Згідно зі збірником «Ретроспективно-прогнозні дози опромінення населення та загальнодозиметрична паспортизація 1997 року населених пунктів України, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», підготовленим Академією медичних наук та Міністерством охорони здоров'я України, перевищення дозового рівня у 7 берів за 70 років життя прогнозується тільки для 30 населених пунктів із 2161, віднесених до різних зон радіоактивного забруднення, що становить менш як 2% від їх кількості.

Отже, навіть за 7-берною концепцією залишаються тільки тридцять населених пунктів, де треба займатися реальним, а не віртуальним радіаційним захистом населення.

Ці 30 населених пунктів розташовані у двох найбільш забруднених областях — Житомирській (15 населених пунктів у 5 районах) і Рівненській (також 15 населених пунктів, але в 4 районах). Прогнозні за 70 років життя дози для цих населених пунктів становлять у середньому до 10 берів.

Правда, яка одна на всіх

Отже, на радіоактивно забруднених територіях Чорнобиль «додав» розрахункову прогнозну дозу всього лише на 10—20% від тієї, яку громадяни України одержували «до того». Виникла ситуація, про яку можна сказати: слона — радона — якраз і не помітили.

Сьогодні достатньо підстав вважати, що в Україні є не тільки ЛЖЕліквідатори і ЛЖЕінваліди, які примазалися до Чорнобиля, а й ЛЖЕпостраждалі населені пункти, райони і області. Бо, за сучасними уточненими і багаторазово перевіреними даними, тих доз, за якими ці населені пункти і території у 1991 році були віднесені до категорії постраждалих, не було або якщо й були раніше, то тепер їх уже немає. Як то кажуть, «була доза, та вся вийшла».

Але зони залишилися й досі. І багато кому це дуже вигідно з усіх точок зору. Негласне гасло таке: «Хай вічно живуть чорнобильські зони!». Це гасло у практичній площині було реалізовано кілька років тому, коли Верховна Рада України перебрала на себе від Кабінету Міністрів повноваження щодо перегляду зон. Чи знайдеться хоча б один депутат або одна фракція, які запропонували б переглянути зонування територій, віднесених свого часу до різних категорій радіоактивного забруднення? Звичайно, ні! Тому «чорнобильська музика» буде вічна, а ненька-Україна приречена слухати її до 3000 року! І виділяти кошти із бідного бюджету на реалізацію віртуальних чорнобильських програм, як свого часу СРСР вкладав кошти у програми зі створення ракетно-ядерного щита.

«Навкладалися» так, що досі просто утилізувати ракети та ядерні боєзаряди не можемо. Просимо допомоги у Дядька Сема. Щось схоже відбувається і з Чорнобилем. Невже без допомоги Дядьки Сема і до 3000 року не розберемося?

То що ж насправді відбувається з дозами?

Із радіацією і дозами в Україні відбуваються справді дивні речі, зумовлені політичними впливами і оцінками. Як стає зрозуміло із вищевикладеного, вся радіація в Україні після Чорнобиля (1986—1991 рр.) вітчизняними «спеціалістами» виявилася поділеною на дві заполітизовані категорії:

перша — «рідна, українська», до якої організм українця нібито пристосувався, і тому на неї можна не звертати уваги;

друга — «імперська», пов'язана з Чорнобилем, навіть малі дози якої є небезпечнішими порівняно з природною.

Кожному вченому і фахівцеві, які поважають себе, зрозуміло, що така точка зору — непрофесійна. Саме цим зумовлена наявність в Україні в галузі радіаційного захисту ПОДВІЙНОГО СТАНДАРТУ:

вражаючої неуваги, сліпоти, глухоти і німоти щодо підвищених дозових навантажень за рахунок радону, тим паче що на цьому зробити собі імідж «захисника генофонду українського народу» проблематично;

перебільшеної, простотаки екстатичної і мазохістської уваги до додаткових дозових навантажень за рахунок Чорнобиля, на чому зробило політичну кар'єру не одне покоління депутатів усіх рівнів.

Через відсутність належної уваги до проблеми радіаційного захисту населення в цілому і, насамперед, до того, що було «до того», у половині випадків чорнобильські переселенці, за долю яких так картинно піклуються «уболівальники», на нових місцях проживання за рахунок внеску радону отримують сумарну дозу опромінення набагато більшу, ніж було зекономлено від Чорнобиля під час відселення людей із їхніх рідних сіл! Чиновники і політикани від Чорнобиля кинули їх із вогню та в полум'я!

По суті, відбулася примусова депортація власного народу на догоду «патріотам» від Чорнобиля, котрі займаються політиканством. Як один із багатьох прикладів, добре відомих спеціалістам, може бути назване село Обіходи Житомирської області, переселене в «радонову» Вінницьку область.

Що робити?

У галузі радіаційного захисту повинна приймати рішення і нести за них відповідальність не «громадськість» (письменники, будівельники, колишні інструктори райкомів, лідери численних різнокольорових політичних рухів і партій, які випадково потрапили до чорнобильської політики), а професіонали. Враховувати треба все: і те, що було «до того», і те, що додалося за рахунок Чорнобиля. Має бути єдина концепція радіаційного захисту населення від усіх видів і джерел радіоактивного опромінення, а не лише «у зв'язку з Чорнобильською катастрофою», як це нині відбувається в Україні.

Розробка єдиної концепції радіаційного захисту населення України і її складової частини — захисту населення у зв'язку з Чорнобильською катастрофою виходить на порядок денний як невідкладна державна проблема для Кабінету Міністрів і створеної два роки тому при Верховній Раді України Національної комісії радіаційного захисту населення. Питання в тому, чи вистачить мужності нашим державним мужам, ученим і спеціалістам у галузі радіаційного захисту населення та, нарешті, всій громадськості України визнати це?

Юрій СОЛОМАТІН,
народний депутат України, секретар Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про Закон України «Про виконання рішень Європейського Суду з прав людини»

Верховна Рада України 11 липня 2001 року прийняла Закон України «Про виконання рішень Європейського Суду з прав людини». Президент України 4 серпня того ж року повернув цей Закон зі своїми пропозиціями Верховній Раді України для повторного розгляду.

29 листопада 2001 року Верховна Рада України після повторного розгляду знову прийняла зазначений Закон, врахувавши у ньому повністю всі пропозиції Президента України. За прийняття Закону проголосував 341 народний депутат України, тобто більше двох третин від конституційного складу Верховної Ради України.

Однак Президент України не підписав Закон і 28 грудня 2001 року повернув його зі своїми новими пропозиціями для повторного розгляду Верховною Радою України. Якщо перші його пропозиції стосувалися лише внесення до Закону окремих поправок, то тепер пропонується Закон, прийнятий 29 листопада 2001 року, відхилити.

Тим часом відповідно до частини четвертої статті 94 Конституції України, якщо під час повторного розгляду закон буде знову прийнятий Верховною Радою України не менш як двома третинами від її конституційного складу, Президент України зобов'язаний його підписати та офіційно оприлюднити протягом десяти днів.

Крім того, згідно з роз'ясненням, даним Конституційним Судом України у пункті 4 Рішення від 7 липня 1998 року у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення частин другої і третьої статті 84 та частин другої і четвертої статті 94 Конституції України, у разі прийняття Верховною Радою України закону після повторного розгляду з урахуванням повністю пропозицій Президента України, без внесення інших змін, глава держави зобов'язаний підписати його та офіційно оприлюднити у десятиденний строк.

Під час повторного розгляду 29 листопада 2001 року Закону України «Про виконання рішень Європейського Суду з прав людини» Верховна Рада України врахувала всі пропозиції Президента України, причому до Закону не було внесено будь-яких змін, не передбачених цими пропозиціями. Отже, для повторного накладення вето на зазначений Закон відсутні необхідні конституційні підстави.

Керуючись частиною четвертою статті 94 Конституції України, а також пунктом 4 Рішення Конституційного Суду України від 7 липня 1998 року щодо повторного розгляду законів Верховною Радою України, Верховна Рада України **постановляє**:

Закон України «Про виконання рішень Європейського Суду з прав людини», прийнятий Верховною Радою України 29 листопада 2001 року, направити Президенту України для підписання його та офіційного оприлюднення протягом десяти днів.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
4 липня 2002 року.
№ 38-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про «День Уряду України» у жовтні 2002 року

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Провести «День Уряду України» у Верховній Раді України 8 жовтня 2002 року з порядком денним:

«1. Інформація Кабінету Міністрів України про стан справ у вітчизняній системі охорони здоров'я.

2. Інформація Кабінету Міністрів України про здійснення державної політики щодо стану реформування нафтогазового комплексу України, його впливу на соціально-економічний розвиток держави та виконання законодавства України в цій сфері».

II. Кабінету Міністрів України визначити доповідачів, підготувати аналітичні та довідкові матеріали з цих питань і подати їх для вручення народним депутатам України 1 жовтня 2002 року.

III. Комітетам Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства, з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки, з питань бюджету, з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, з питань законодавчого забезпечення природоохоронної діяльності разом з іншими заінтересованими комітетами узагальнити пропозиції народних депутатів України і матеріали, які будуть подані Кабінетом Міністрів України, підготувати співдоповіді та проекти постанов Верховної Ради України із зазначених питань.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
11 липня 2002 року.
№ 83-IV.

Міст над тисячолітньою

На Сумщині є два пам'ятники братам нашим меншим (чи старшим): у Недригайлівському районі — пам'ятник Мамонту, а в самому центрі Ромен — пам'ятник Свині!
Свиня з'явилась 1 квітня 2000 року, коли тут проводили Міжнародне свято гумору (у Ромен є міста-побратими в Болгарії, Канаді, Туреччині й США). Свиня пофарбована «під бронзу» (скульптор Олексій Федько). На постаменті напис: «Від щирих українців!». Свиня посміхається щедрою — по вуха — посмішкою. Ця посмішка явно хитра. Навіть скептична. Чому б то?

Замість шампанського

Отже, ромениці, як сказано, не позбавлені вишуканої самоіронії. Ось недавно вони телефонують і кажуть: «Приїздіть, у нас 1100-ліття міста!» Ми, звісно, одразу їдемо, уявляючи собі розкішну екскурсію до Святодухівського собору, а може, навіть до того місця, де (коли ще Сула була судноплавна) затонув римський корабель, тому-то, є версія, й місто так назване. Може, навіть той корабель знайшли й поставили в басейн з шампанським! Ну, ми приїхали. Нам, звісно, багато що показали. Але перше, куди нас повезли — на екскурсію до очисних споруд міського водоканалу. Ці споруди критично перевантажені і захлинаються, зрозуміло, аж ніяк не шампанським! Тут приймають 12 тисяч тонн стоків на добу, а проектна потужність дозволяє приймати лиш 5 тисяч тонн.

Історія проблеми

Звісно, свято в таких обставинах буде курйозне. Але все вже вирішено на державному рівні. Ще 06.05.2001 р. В. Ющенко підписав розпорядження №163-р про підготовку та відзначення ювілею, де сказано: утворити оргкомітет для розробки ювілейних заходів, фінансування яких здійснюватиметься «за рахунок коштів відповідних бюджетів». Оргкомітет утворили. Потім змінився уряд. Оновився й оргкомітет, його очолив В. Семиноженко. Було вже три засідання оргкомітету (одне виїзне, в Ромнах). Усе розписано, але коштів не виділено. Проект (лише проект!) останнього протокольного доручення («забезпечити виконання заходів») В. Семиноженко підписав 17 травня ц. р. Тому свято, призначене на 25 червня, перенесли на 14 вересня.

«Вжити заходів щодо недопущення...»

У згаданому дорученні є чимало пунктів. На реставрацію Святодухівського собору та Вознесенської церкви Держбуд мусив у червні ц. р. дати 1,2 млн. грн. (не дав). На реконструкцію вулиць державного значення треба 1,5 млн. грн. (але Мінтранс та Укравтодор кажуть: мовляв, дорога йде через місто, отже, вона ваша!). На реконструкцію школи №1 треба 1 млн. грн. (обіцяли 800 тис., потім 400 тис., а на ділі ні копійки). Для завершення мосту через Сулу треба щонайменше 4 млн. грн. Обіцяно 200 тис., не дали нічого (Мінтранс, Мінооборони, Мінекономіки). Ювілей спершу мусив обійтися державному, обласному та роменському бюджетам у 17 млн. грн. Потім стало сім мільйонів. А на ділі Ромни, чий бюджет десь 15 млн. грн., практично самі роблять, що можуть. Спасибі, «Укрпошта» випустила ювілейну марку, а Нацбанк — монету.

Окремий пункт доручення: «МНС (В. Дурдинець), Мінекоресурсів (С. Курикін) провести роботи з реконструкції очисних споруд у м. Ромни, вжити заходів щодо недопущення забруднення навколишнього середовища внаслідок аварійного стану очисних споруд».

На нові очисні споруди, в перспективі, треба 4 млн. грн. А на ремонт діючих споруд — 300 тисяч. З них одержано і використано 190 тисяч. Ситуація загрожує екологічною катастрофою.

Як сказав поет

Цю проблему оспівано не лише в паперах Кабміну. Не так давно в Сумах (видавництво «Собор») вийшла книжка віршів роменського школяра Ярослава Кравченка. Йому тоді було 11 років. Ось прикметні рядки:

Ой, Боженьку, Боже,
Жити так негоже,
Не можем дістати
Те, що хочем взяти.
П'ємо із калюжі —
З іншого не дужі.

Гарно сказано. Краще, ніж «вжити заходів щодо недопущення». До речі, юний поет не забув (просто на обкладинці) подякувати тим, хто допоміг видати книжку: директору Роменського заводу знежиреного молока дяді Гриші Нетребі та директору підприємства «Талан» дяді Колі Лаврику.

Місцеві клопоти

Той «дядя Коля» — Микола Іванович Лаврик — нині роменський міський голова. Він добре знає, як «важко дістати те, що хочем взяти». Але саме при Лаврику місто активно ремонтується, за рік побільшало автобусних маршрутів (за радвлади було 8, тепер 14). До ювілею по місту заплановано майже 300 заходів (окрім «державних»), і коштує це чимало. А на ремонт музею Мінкульт 130 тис. грн. не виділив. На стадіон «Електрон», де будуть основні події, Держкомспорт і облдержадміністрація поки що ні копійки не дали. Парк культури реставрується з міського бюджету (80 тис.). На Пам'ятний знак мусила дати область 130 тисяч —нема, що змогли, зробили самі. Поки що місто на своєму ювілеї заробило лише борги — а куди подінешся, гості ж будуть найвищого рівня, і прийняти їх треба достойно. Підприємці опоряджують фасади своїх офісів і прилеглі території, та ще й благодійні кошти надають, приміром, на ремонт пам'ятника Хмельницькому. Дають потроху, але для міста з його надскромним бюджетом — це відчутно. Спробуй, пофарбуй фасади на Московському бульварі, де Хмельницький проїжджав — тільки на це, побожому, треба майже 70 тисяч гривень. Фарбують!

Але місто може не все.

Собор Зішестя Святого Духа — унікальна пам'ятка архітектури. Подібного в Україні нема. Тут Ромни святкуватимуть своє 1100-ліття. Хоча б відремонтувати купол...

З великої літери

Ось прикметний документ:

«02.07.02. Почесному голові правління ВАТ «Укрнафта» Салміну О. В.

Шановний Олеже Володимировичу!

Уже вкотре мене змушують звертатися до вас тяжкі обставини, що склалися в життєзабезпеченні громади внаслідок повного самоусунення всіх підрозділів вашої організації, розташованих на території міста. Вишукуючи крихти коштів, які тільки можливо, направляючи їх на ремонт вулиць аварійного мосту через Сулу, ми дивимось, як важкотоннажна техніка ваших підрозділів повністю руйнує все зроблене, не беручи — бодай на одну гривню — зучасті у відновленні зруйнованого.

Навіть прибутковий податок з громадян з цього року відправляється в Охтирку чи інші міста. А що ж залишається Роменцям? Думаю, коментувати немає потреби. І це все при тому, що згідно з дорученням Президента України Ромни готуються до святкування свого 1100-річчя. Кож-

▼ Той самий новий міст через Сулу в Ромнах. Власними силами й коштами місто добудує його лише років за сорок...

Мабуть, отакими бачив Ромни Тарас Шевченко і назвав місто «маленьким Києвом».

прірвою

на людина робить усе можливе, щоб гідно підготувати місто до знаменного для всієї України ювілею. Але ж працівники ваших підрозділів та їхні сім'ї також живуть у місті!

Вельмишановний Олеже Володимировичу! Від імені всієї громади я прошу вас, благаю: зверніть погляд на наше місто, надайте фінансову підтримку, яку я прошу декілька років у розмірі трьох мільйонів гривень, та вирішіть питання прибуткового податку з громадян, бо навіть зарплату вчителям та лікарям ми не в змозі виплачувати повністю, тому що втратили майже мільйон гривень у цьому році.

Вірю, впевнений, що ви, як людина державна, зрозумієте біль, викладений у цьому листі. З великою повагою та надією — міський голова м. Ромни М. Лаврик».

Зверніть увагу: громадян свого міста Лаврик називає з великої літери — Роменці. Як у старовинних документах. Тепер так уже не пишуть.

Міст

Тему продовжує завідділом будівництва та архітектури Роменського міськвиконкому Юрій Анатолійович Литвиненко:

— Ми ювілеєм не спекулюємо й розуміємо, що в держави проблем багато. Але погляньте: є дорога державного значення Київ—Суми—Юнаківка. Вісім кілометрів вона йде через Ромни. Тут вона на утриманні наших комунальних служб. Але термін експлуатації дороги давно скінчився. Потрібен капремонт. То чому Укравтодор не хоче про це дбати і полишає оці вісім кілометрів на нас? Або міст через Сулу. Він на тій самій дорозі. Вартість нового мосту 6,6 млн. грн. Зі свого бюджету місто його збудує хіба що років за сорок! Що ж, своїми силами ремонтуємо старий міст, як можемо. ДАІ підрахувала: по ньому проходить 1100 одиниць транспорту щогодини. Як щось трапиться, треба буде об'їжджати 73 кілометри. Від цього втрати понад 100 млн. грн. на рік — це не 6 мільйонів! Уже тепер 20-тонники йдуть в об'їзд, отже, падає обсяг перевезень, обмежується доступ до тутешніх нафтових родовищ...

Чому великий Київ не любить малого

Тарас Шевченко казав: Ромни — це маленький Київ. Справді, здалеку схоже, лиш без Залізної Баби. Це і приємно, й сумно. Бо скільки Ромни дали тому самому Києву! З роменської червоної цегли в столиці й досі будуються найпрестижніші будинки. А скільки Ромни дали Україні! Іменами льотчиці Катерини Зеленько та роменської мадонни Олександри Деревської названо малі планети. А Калнишевський? А Иоффе, всесвітньо відомий фізик, без якого не було б ні комп'ютерів, ні телевізорів? А Степан Тимошенко, що в США створив цілу школу механіки? А Степан Шкурат? А Борис Антоненко-Давидович! Цими й багатьма іншими іменами роменців Київ хвалиться при потребі й каже: знай наших! А Ромни (за правилами «адміністративної дідівщини») не згадуються. Ось чому так єхидно посміхається роменська свиня. Втім, це сумно. Навіть сумніше, ніж на очисних спорудах роменського водоканалу. Принаймні там працюють приємні й гостинні люди.

Віталій ЖЕЖЕРА,
Владислав ЖМУРКОВ.
Фото Ольги ГОВЕНКО.

Це маленький фрагмент старої, дерев'яно-глиняної Слобожанщини. Колись такими були цілі вулиці: що не фасад — то нова вигадка, що не ворота — витвір мистецтва. Останніми роками ця колоритна архітектура, на жаль, зникає з лиця землі.

А цей дім у центрі міста вже готовий до свята!

ТОЧКА ЗОРУ

Папа Римський не був у Ромнах

Озираючись назад, розуміємо, чому й нас послали в це відрядження: ми зі Львова, й ще ніколи не були далі на схід від Києва, тому в Ромнах нам призначалася роль таких собі піддослідних іноземців. Справді, після Львова почуваєшся тут мов на іншій землі. Іншій — але таки українській, вона не здалася нам геть зрусифікованою чи такою, що втратила історичну пам'ять, як про це іноді легковажно кажуть у нас на заході. Тут найкращий з бачених нами досі пам'ятників Шевченку (автор Іван Кавалерідзе, 1919 р.). Звісно, російське пограниччя впливає на тутешній колорит —так, як у нас впливає польське пограниччя. Ось цей колорит (цитуємо за Топографічним описом Малоросійської губернії 1798—1800 років):

«Вода в реке Суле и речке Ромне для водопою скота здорова, а жители для себя частию употребляют из ручья Мухавца и из колодезей. В означенных реках имеется рыба: сомы, щуки, коропы, караси, язи, лины, окуни, налимы, бобыри, плотва, вьюны и раки...».

Як шкода, що це вже не так! Ми милувалися Сулою, вона й досі красива в межах міста, але список риб вочевидь поменшав, а купатися тут не всі ризикують — річка майже мертва нижче стоків очисних споруд, є велика бактеріологічна загроза, тому безпечніше відпочивати за містом, вище цих споруд. Скоро буде, як у Львові —без річки.

«Козаки, разночинцы и разного звания крестьяне упражняются в хлебопашестве и разных художествах, также упражняются в выделке табаку и продают оный приезжающим для покупки оного из столичных городов Москвы, Санктпетербурга, Риги, Могилева, Полоцка и из Сибири. В сем городе ярманков в году четыре: главнейшие Ильинская и Вознесенская, куда приезжают купцы из Лейпцига и других иностранных, также великороссийских и малороссийских городов с разными красными товарами, а паче не оные пригоняют множество лошадей...».

Кажуть, цього року Іллінський ярмарок буде відроджено — вперше за багато років. Ми бачили навіть місце для цього, все там облаштовано й обгороджено.

Володимир Васильович Панченко, директор Роменського краєзнавчого музею влаштував нам чудову екскурсію. Тутешній музей якщо не найкращий, то один з найбагатших районних музеїв в Україні. Вражають античні амфори з ближніх скіфських курганів та найстаріший чумацький віз — абсолютно весь дерев'яний. Тут є старі гармати, з яких і тепер стріляють під час козацьких свят, а такі свята щороку проводяться на батьківщині Петра Калнишевського під Ромнами. Тут до ювілею міста влаштують велику виставку «Мальовничий Ромен» — картини прислали художники не лише місцеві, а й вихідці з Роменщини, що живуть в Україні, Росії, Казахстані, Канаді. Виставка займе 350 квадратних метрів у краєзнавчому музеї.

Але сам музей потребує ремонту. Сумно дивитися, як стара штукатурка сиплеться на реліквії та експонати. Були ми й коло Святодухівського собору, унікальної пам'ятки XVIII століття. Дірки зяють у куполах. Усередину нас не пустили, і нікого не пускають, бояться обвалу. А тут, між іншим, уже у вересні буде центр урочистостей з нагоди 1100-річчя міста!

Після знайомства з містом та його клопотами у наших головах з'явилась думка, якій ми самі спершу не повірили. Думка була така: «Ну й що?!» А виникла вона ось чому: тутешні мешканці вміють достойно радіти власним маленьким здобуткам. Маленький готель «Орхідея», де ми ночували, здався нам на диво затишним і гостинним, власне, як і самі роменці. От звідти й та думка: «Ну й що?! Хіба цих людей зможе зіпсувати погода великих міст і байдужість чиновників?».

Звідти ми їхали з майже ніжним відчуттям. За вікнами автобуса простягалися багатокілометрові поля соняхів, звернутих головами на схід, на Ромни. Цим шляхом колись ішла артилерія Хмельницького на захід. А ще в давнину цим шляхом на Київ ганяли гусей. Так! Роменські гуси високо цінились, і от весною гусенята йшли пішки, випасаючись обабіч шляху. До Броварів на осінь вони приходили вже дорослими гусьми. Гуси, гуси, гусенята, візьміть Ромни на крилята...

...Коли до нас приїздив Папа Римський, з нагоди його візиту Львів помітно причепурився, і Київ допоміг йому. Ах, як шкода, що Папа Римський не заїхав тоді й до славних Ромен!

Ольга ГОВЕНКО, Ольга МОВЧАН.

Львів—Київ—Ромни—Київ.

Союз меча і... пера

Журналістські роздуми, прискорені участю в міжнародній конференції про роль ЗМІ і силових структур у боротьбі з корупцією, що в кінці минулого місяця відбулася у Страусберзі під Берліном

Отже, як ми з'ясували в попередній публікації, дякуючи Центру імені Маршалла, обмін «люб'язностями» прокурорського слідчого і журналіста з приводу рівня організованої злочинності і корупції в Україні завершувався нагодою пошукати рецепти зближення силовиків і журналістів.

Чого варта лишень одна типова плутанина з наданням правоохоронним відомством інформації та її оцінкою в ЗМІ. Скільки разів журналістові доводилося чути: «Ми тобі дали інформацію, а що ж ти написав?!». З'ясовується: інформацію виклав без перекручень, а ось висновки автора публікації правоохоронців не влаштовують... Ішлося також і про потребу зведення до розумного мінімуму конфіденційної інформації, гнучку акредитацію представників мас-медіа відомчими прес-службами, цілодобові «гарячі телефони», здатні відповісти на п'ять елементарних журналістських запитань: що? де? коли? як? хто? (або ж хоча б мотивовано пояснити неможливість дати відповідь).

Хоча істини не такі вже й прописні. Ось один із прикладів. Відома Харківська правозахисна група, готуючи аналітичні випуски інформбюлетеня «Права людини», зробила офіційні письмові запити до усіх обласних прокуратур про кількість скарг на незаконні дії працівників органів внутрішніх справ. «Наш запит, — читаємо у бюлетені №8 (264) за 2002 рік, — залишили без відповіді, грубо порушивши ст. 40 Конституції України і ст. ст. 28, 29, 32 Закону України «Про інформацію» прокуратури 13 областей...». Причому, як зазначається далі, з цих тринадцяти шість відмовили в наданні інформації, мотивуючи різними причинами, в тому числі і її начебто конфіденційністю. Не набагато краще відповіли правозахисникам і регіональні управління Міністерства внутрішніх справ. І це тоді, як протизаконне ненадання інформації, умисне її затримання чи надання неповної державними органами, їх посадовими особами також кваліфікується як корупційне правопорушення, відповідальність за яке передбачена Законом України «Про боротьбу з корупцією».

Запам'яталася досить несподівана порада одного із закордонних силовиків, яка, на перший погляд, здавалася неприйнятною для амбіційного журналіста. Він пропонує уникати... ексклюзивності у подачі серйозних викривальних матеріалів і, отже, «не викликати вогонь» можновладців лише на одне видання. Керуйтесь, мовляв, правилом: не смикайте тигра за хвіст, не пересвідчившись, що клітка закрита.

Для довідки. *Центр імені Джорджа Маршалла зі штаб-квартирою в гірському Гарміш-Партенкірхені (ФРН) було урочисто відкрито 1993 року як Європейський центр з вивчення питань безпеки. В основі цього трансатлантичного (американо-німецького) військового навчального закладу — принципи, на яких базується концепція американського державного і військового діяча Джорджа Маршалла про розвиток Європи після другої світової війни (так званий план Маршалла). Центр, на який працюють більш як 25 професорів з різних країн світу, пропонує конференції розробку науково-дослідницьких програм, заняття з країнознавства і курси вивчення іноземних мов для військових і цивільних фахівців. За попередніми даними, через цей навчальний заклад пройшло більш як 7 тисяч осіб (у тому числі і генерали та адмірали, парламентарії) з понад 40 держав Євразії. До речі, найбільше серед них — представників Росії, України, Румунії.*

Логіка «залізна» — це справді спосіб уберегтися від зайвих неприємностей. Але ж тоді доведеться обійтися без «наркотика» журналістики — сенсаційності. А як бути зі здоровими амбіціями, без яких класних «акул пера» не виростає? І з клітками для «тигрів» через нинішню кадрову політику в державі проблемка — часто чиновник — герой викривальної статті чи телепередачі замість грат отримує ще вище посадове крісло.

Цікаво, що одна з робочих груп конференції так і не зуміла відповісти на запитання про можливі шляхи співпраці ЗМІ і силовиків у боротьбі з корупцією, бо, як було сказано, в їхніх державах оприлюднення будь-яких фактів правоохоронцями можливе лише після завершення слідства у справі. А в багатьох журналістські статті неприйнятні у суді як докази, а тому судової перспективи не мають.

— Не варто впадати у відчай, — радив пан Норберт Бауер з відділу спецслужби розслідувань міністерства оборони ФРН. Здійснюючи приховане розслідування фактів корупції у бундесвері, його служба також позбавлена права коментувати будь-які повідомлення на цю тему в ЗМІ. То прерогатива прокуратури, до котрої в разі здобуття відділом достатніх підтверджень, передають матеріали прихованого слідства. Однак це не завадило правоохоронцям розслідувати, а пресі посмакувати факти корупції під час поставок в Аравію розвідмашин «Фукс» з мільйонними «відкатами» посередників високопоставленому бундесверівському чиновникові в ранзі заступника міністра...

Та хоч би там як, живемо у суперцікавий час. На жодному іншому історичному відтинку чесний і амбіційний журналіст не матиме стільки можливостей «закрастися» в загороджений город відомства чи й навіть клану. Не лише тому, що у деяких — прозорі кордони. Тому, що робити невидимі перелази в цих кордонах мусять самі правоохоронці. Ніщо так не спонукає принципового і чесного слідчого, оперативного працівника таємно чи відчайдушно відкрито апелювати до інших гілок влади, впливових громадсько-політичних об'єднань громадян, як корумпованість самої правоохоронної системи.

За моїми спостереженнями, в Україні, після затяжного періоду визнання існування організованої злочинності і корупції та силового приструнювання рекетирських угруповань, ми вже пішли до третього етапу боротьби з мафією. Він спричинений очевидним зрощенням криміналу і політики — вчорашні кримінальники і тіньові товстосуми сьогодні видають себе за політичних рятівників нації, а у відомих політиків, насамперед з вищих органів влади, прорізається кримінальна суть «білих комірців». Самотужки відділити зерно від полови правоохоронним органам не вдається. Отут би й згадати про тандем силових відомств і ЗМІ!

На конференції у Страусберзі неодноразово з різних боків підходили до ідеї вироблення кодексу стосунків працівників силових структур і ЗМІ. У деяких державах щось подібне уже є. Та чи то панацея! Переконаний: найнадійніший «кодекс» для такої співпраці — дорожити офіцерською честю представника силового відомства, з одного боку, і чесним журналістським ім'ям — з другого.

У такому разі журналіст готовий зрозуміти будь-кого з держчиновників, якщо останній, навіть попри бажання «не висовуватися», усвідомлює те, на чому наголошував шановний «важняк» Норберт Бауер, оцінюючи позитивні наслідки висвітлення пресою ходу боротьби силових відомств з корупцією: громадськість бачить, що факти корупції розслідуються; що державі нічого приховувати від народу; що.... Що ми в цій боротьбі з корупцією і оргзлочинністю — по один бік барикад...

Для сприйняття порядним чиновником журналіста також необхідні принаймні дві очевидні і позадискусійні речі:

а) журналіст, який пише на правоохоронні теми, зобов'язаний перевірити отриману з неофіційних джерел інформацію;

б) журналіст, висвітлюючи антимафіозну тему, не повинен сам перетворюватися на борця з мафією, бо це справа професіоналів-силовиків.

Перше — не проблема там, де ЗМІ і правоохоронним органам (відомчим прес-службам) стачило розуму не провести між собою лінії фронту. Друге трапляється, коли правоохоронні органи лише імітують боротьбу з мафією і корупцією (найпромовистіший симптом: «замовних» посягань на життя журналістів більше, аніж на працівників спецслужб).

Привіт землякові з прокуратури

Не знаю, земляче, як тобі почувається після відвертостей пана Потебенька про боротьбу з «не знаю чим» і як загалом чується «слідчому цвіту» твого відомства після зміни новим Генпрокурором практично усього складу слідчо-оперативної групи з розслідування справи Гонгадзе (це таки яскрава оцінка зробленого!). Незалежно від того, залишився ти в «обоймі» чи ні після цієї «утряски» — я готовий до продовження діалогу.

Знаєш, пошкодував лишень, що окрім цифр, фактів і власних книг, які допомагали нам дискутувати про рівень організованої злочинності і корупції в Україні, ми не вчинили простіше, за прикладом двох наших проворних земляків-аграрників. Якось, вирушаючи, як оце ми, до Німеччини, вони прихопили у пробірках подільського чорнозему. Німецькі бауери розглядали ту земельку, нюхали, знімали якісь проби і схвально прицмокували: фантастичний грунт!

— Ми маємо в оренді сотні гектарів цього чорнозему, дешеву робочу силу — вкладайте інвестиції, матимемо нечуваний зиск, — пропонували їм українські гості.

— Найн! (ні!), найн! — поспішливо відкинулися бауери. — In Ukrainen — korrupcion!

Це також оцінка! Либонь, найоб'єктивніша.

Анатолій БЕНЬ.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Висловлюємо щиру вдячність посольствам США і ФРН в Україні, Центру імені Джорджа Маршалла і координатору його програми в Україні пану Олександру Задорожному за надану можливість узяти участь у конференції, прилучитися до обговорення край важливих проблем.

Початок у № 135.

Вогники надії запалив «Голос України»

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО ОПУБЛІКОВАНОГО

«Скільки років у які тільки редакції не зверталася, а перший і вперше кореспондент приїхав лише з «Голосу України». Так починався матеріал «Польоти під підлогами» («Голос України», № 104 від 11 червня н. р.). Нагадаю, у ньому йшлося про незадовільний технічний стан житлового будинку, де мешкають переважно колишні авіатори Бориспільського аеропорту. Головна біда — час від часу лопаються і протікають водопровідні труби, які прокладено не в підвальному приміщенні, а під підлогами квартир першого поверху. І тому їхні мешканці мають можливість «радіти» домашнім фонтанчикам...

І от черговий колективний лист до нашої редакції.

«Ми, мешканці будинку № 13 по вулиці Київський шлях м. Борисполя, колективно прочитали статтю в газеті, обговорили всі деталі нашого буття. Дійшли єдиного висновку, що «не вмерла Україна, та хоч сонячні промені сплять, досвітні вогні вже горять». Ці вогники надії запалила в наших серцях редакція газети «Голос України».

Далі в листі йдеться про тяжке життя мешканців цього будинку. Про те, що вони не мають грошей, а отже — права на життя. А також про те, що до їхніх прохань байдужа місцева влада. Називають автори листа і прізвища кількох колишніх керівників уряду країни через яких, на їхню думку, вони опинилися в такому принизливому становищі.

Закінчується лист так: «...Колектив житлового масиву м. Борисполя сподівається знайти захисника в особі вашої редакції. За першої ж нагоди ми оформимо передплату на «Голос України», адже тільки він є світлом у кінці тунелю, який ми сподіваємося пройти з вашою допомогою і підтримкою».

Ми вдячні авторам і першого, і цього, другого, листа до редакції за таке високе визнання нашої газети. Сподіваємося, що в них з'явиться все-таки можливість (!) передплатити нашу газету, і обіцяємо залишитися «світлом в кінці тунелю...». І хочемо взяти собі в помічники міського голову Борисполя Олександра Придатка. Втім, не його самого, а його відповідь на названу на початку публікацію. З його думкою і пропозицією, як бути мешканцям згаданого будинку. Невже й справді вони приречені загинути під уламками?..

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Країни Балтії — серед високорозвинених

У латвійській пресі активно коментують звіт ООН «Зміцнення демократії у роз'єднаному світі», презентований минулого тижня. Адже Естонія, Литва та Латвія вперше увійшли до переліку так званих високорозвинених країн.

Такими вважаються країни, які одержали «індекс розвитку» не менш як 0,8. У Естонії він дорівнює 0,826, у Литви — 0,808, у Латвії — 0,8. Вона і замикає список 53 високорозвинених країн. Для порівняння: індекс Росії — 0,781.

На презентації звіту директор Програми розвитку ООН по Латвії Ян Сенд Соренсен так охарактеризував своє розуміння демократії, що впливає на розвиток суспільства: «Рівноправна участь усіх мешканців у політичних процесах; відповідальність влади перед народом; наявність механізму зворотного зв'язку простої людини з можновладцями, механізму впливу на прийняття рішень». Пан Соренсен, наголосивши на успіхах Латвії, все-таки сказав: «І в Латвії, і в усьому світі посилюється розшарування людей за майновою ознакою. Бідність — одна з найсерйозніших латвійських проблем. Тут чимало людей, головно на селі, доходи яких становлять менше одного долара на день».

Зазначимо, що в Латвії офіційний прожитковий мінімум передбачає щоденний дохід у 4,83 долара.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

М'язи та мускули комбайнера і президента — в постійній напрузі

Цього тижня президент Білорусі Олександр Лукашенко має намір особисто стежити за перебігом боротьби за врожай. Для цього він «тимчасово переїжджає зі своєї столичної резиденції до регіонів країни».

Виїзду президента передувала селекторна нарада, присвячена збиранню врожаю, що її провів Лукашенко з особливою суворістю.

Усе розпочалося під час відвідання Вітебська, де білоруський лідер раптом оголосив про «надзвичайну ситуацію у зв'язку зі жнивами». Президент пояснив, що в країні виріс чудовий урожай, який, щоправда, в одній з областей згорів, а в іншій — «потонув». З цієї причини з відпустки екстрено було відкликано прем'єра, і битва за врожай розгорнулася на повну силу. За кожною областю закріплено відповідальних. Приміром, за Мінську відповідає держсекретар Ради безпеки Геннадій Невиглас, ще в одній із областей за врожай бореться сам генеральний прокурор Віктор Шейман. Таке відчуття, що урядовці залишили всі справи і переймаються лише жнивами. Згідно з офіційною інформацією, Лукашенко навіть відклав заплановану зустріч із Путіним, бо треба спочатку зібрати врожай.

А на селекторній нараді міністрові сільського господарства Михайлу Русому, наприклад, Лукашенко пригрозив «відповідними висновками» щодо нього самого, віце-прем'єра Олександра Попкова та прем'єра Геннадія Новицького, якщо зібраний урожай буде менш ніж 6 млн. тонн. (За даними на кінець тижня зібрано 2,6 млн. тонн. — **Авт.**) Могильовському губернаторові Борису Батурі президент пообіцяв візит до області генерального прокурора Віктора Шеймана в разі, якщо там виникнуть проблеми з урожаєм. Шейман приїде «як генеральний прокурор», наголосив Лукашенко. Доручення дістав і міністр інформації Михайло Подгайний, від якого вимагають розібратися із журналістами, котрі дозволяють собі іронізувати з приводу жнив.

До речі, на селекторній президент у властивій йому манері попередив чиновників про те, що «м'язи та мускули комбайнера мають бути напружені постійно».

Ганна ПЕТРОВСЬКА.

Мінськ.

Фото АП.

Не мир, а меч

Сутички між палестинськими та єврейськими поселенцями сталися в неділю в Хевроні після похорону загиблого ізраїльського солдата. Ізраїльтяни стверджують: їх агресія була спричинена тим, що палестинці кидали каміння в похоронну процесію. У ході сутичок пострілом у голову на своєму балконі вбито 14-річну палестинську дівчинку, а демонстрація ізраїльських поселенців вилилася в масові погроми палестинських магазинів. Понад 10 осіб дістали поранення... Ще один 18-річний палестинець був застрелений під час вторгнення ізраїльської армії в село, що неподалік від Рамаллаха. Військові стверджують, що він разом з іншими юнаками кидав у них каміння.

Тим часом у Віфлеємі пройшла демонстрація палестинських дітей у храмі Різдва Христового. Вони вимагали виведення ізраїльських військ із Західного берега річки Йордан і проведення мирних переговорів. Усі ці події не вплинули на раніше прийняте рішення прем'єра Ізраїлю Арієля Шарона скоротити комендантську годину на окупованих територіях, ліквідувати частину блокпостів і видати дозвіл на роботу для 12 тис. палестинців. Він також наказав розморозити 15 млн. доларів, що належали Палестинській автономії. Оглядачі розглядають ці заходи як спробу розрядити напруженість.

Депутати будуть «прозорі»

Що ближче парламентські вибори в Німеччині, то гучніші скандали, пов'язані з правлячою верхівкою, яка заради власної вигоди знаходить усілякі лазівки, щоб обійти закон. Ще не встигли вгамуватися пристрасті після того, як за два місяці до виборів було відправлено у відставку міністра оборони Рудольфа Шарпінга, який одержав 140 тисяч марок гонорару за читання своїх, ще не опублікованих, мемуарів, як на світ божий спливла ще одна історія. З'ясувалося, що спікер фракції «Союз-90»/«зелені» в Бундестазі популярний політик Чем Ездемір узяв у тій самій рекламній компанії, що й керівник оборонного відомства, кредит під 5,5% (зазвичай банки в Німеччині дають їх не менш як під 10%. — **Авт.**).

І хоча Ездемір пояснив, що ці гроші використав для сплати податків, які він без цього не зміг би сплатити, однак постало питання: за які послуги власник рекламної компанії Моріц Гунцингер надав кредит депутатові Бундестагу? Або, яким чином Ездемір віддячив своєму кредиторові? Невдовзі цей успішний політик оголосив, що не тільки залишає свою посаду в Бундестазі, а й також не має наміру балотуватися до парламенту на наступних виборах, що відбуватимуться у вересні.

Популярний журнал «Max» опублікував рахунки та документи, які засвідчують, що різними послугами рекламної фірми Моріца Гунцингера користувалися не тільки представники правлячої коаліції, а й відомі політики інших партій. Оглядач часопису назвав ці послуги «новою формою лобіювання».

Через що, власне, спалахнув скандал? Німецьким публічним політикам заборонено брати плату за виступи або участь у громадських заходах. Але якщо дуже захотіти, то плату за читання неопублікованих мемуарів можна оформити як гонорар за майбутнє їх видання. Німецьким політикам заборонені також, наприклад, поїздки в особистих справах на службовому транспорті або проведення відпустки за рахунок туристичної фірми та всілякі інші задоволення, за які їм вочевидь дуже не хочеться платити з власної кишені. Але ті, хто жадає роздобути впливового політика, проявляють дива винахідливості. І, як засвідчують останні події, не без успіху.

Правляча Соціал-демократична партія вирішила покінчити з такими сумнівними заробітками політиків. Вона ініціювала розробку закону, який зобов'язуватиме депутатів реєструвати в книзі обліку Бундестагу всі побічні доходи, що вони їх одержують від участі в громадських заходах. Окрім того, дані про це повідомлятимуть через Інтернет з тією метою, щоб усі бажаючі могли з ними ознайомитися. Ініціативу соціал-демократів одноголосно підтримала опозиція. Тепер політикам дозволено не декларувати тільки доходи, які вони одержують на законній підставі. А приклад з нині уже колишнім міністром оборони Рудольфом Шарпінгом має нагадувати політикам про те, що з ними буде, якщо, приміром, до тестя на сосиски вони полетять на службовому літаку. Майбутній документ преса одразу назвала «Законом про «прозорість» парламентаріїв».

Канцлер Герхард Шрьодер, який очолює Соціал-демократичну партію, заявив на прес-конференції, що він не бачить перешкод для затвердження закону про «прозорість» доходів депутатів, який буде ухвалений одразу після літньої паузи.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Аден*

Син за батька

Міжнародний терорист Усама бен Ладен поставив на чолі мережі «Аль-Каїди» свого старшого сина Сада. На думку спостерігачів, це призначення свідчить про те, що Усама бен Ладен або був тяжко поранений під час американських ударів по Афганістану, або вже помер. Єдиними свідченнями, за якими робляться ці висновки, є відеозаписи з його зображенням, що транслювалися протягом останніх місяців.

■ *Лондон*

Король закликає утриматися

Король Йорданії Абдалла закликав утриматися від військової акції проти Іраку. Він відкинув твердження про те, що Йорданія дозволить використати свою територію для підготовки американського вторгнення в Ірак. Абдалла перебуває в Лондоні, де проведе переговори з прем'єр-міністром Тоні Блером. У середу він має намір зустрітися у Вашингтоні з Джорджем Бушем.

Надія залишається

Англійський прем'єр-міністр Тоні Блер заявив, що атака на Ірак не неминуча, і він сподівається на можливі переговори про повернення інспекторів ООН з контролю над озброєннями. «Ми поки що не прийняли рішення. Перш ніж ми його приймемо, ми повинні обміркувати багато аспектів цієї проблеми», — заявив він.

■ *Париж*

Неонацистів спіймали на гарячому

Як заявила французька поліція, за нелегальне зберігання зброї у місті Нефшатель-ан-Брей на північному сході країни були заарештовані три особи. У них знайдено матеріали нацистського змісту, в тому числі книги, й уніформу. Частина знайденої зброї виготовлена в роки другої світової війни.

■ *Нью-Йорк*

Обставини перекручені

ООН виявила, що США приховували факти, пов'язані з нальотом на весілля у афганській провінції Урузган, в результаті якого загинуло майже 50 осіб. Попередня перевірка виявила, що немає жодних підтверджень заявам США про те, що їх атака була відповіддю на вогонь, відкритий по військових із землі. Були виявлені й інші суперечності в тому, як американці описали те, що сталося.

■ *Ісламабад*

Дипломатія краща за війну

Держсекретар США Колін Пауелл сказав, що запевнення Пакистану про те, що він покладе край вилазкам бойовиків в індійську частину Кашміру, дуже важливі. Пауелл, який прибув до Пакистану із сусідньої Індії, закликав обидві сторони до пом'якшення напруженості довкола Кашміру та до стабілізації обстановки в регіоні.

■ *Бандар-Сері-Бегаван*

Огидна загроза

Міністри іноземних справ АСЕАН розпочали переговори в Брунеї для вироблення декларації про боротьбу з тероризмом. Вона має бути підписана в середу, коли до учасників зустрічі приєднається американський держсекретар Колін Пауелл. Відкриваючи зустріч, султан Брунею Хассанал Болкіях **(на знімку)** заявив, що тероризм — найогидніша загроза сучасному світу.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Пам'ять

29 липня 1865 року народився глава Української греко-католицької церкви митрополит Андрей Шептицький

Боже, нам єдність подай

«Коли ми їм докажемо... скільки було тієї недуги, роз'єднуючої недуги руїни, розколу, і якої треба нам, українцям, передовсім боятися, — тоді нехай будуть щирі самі зі собою та хай приймуть руку, витягнену до помирення. На такому помиренні не ми, а вони самі більше скористають. А передовсім скористає весь нарід...

Принесуть українському народу ту єдність, якої йому тепер треба і без якої легко буде його паразитам ще довго над ними панувати. Вони скористають ще і в тому, що в церковній єдності будемо всі мати не тільки силу, але й приклад, як повинна виглядати національна єдність... Писав у грудні 1941 р. Андрей, Митрополит».

Про митрополита Андрея Шептицького, главу Української греко-католицької церкви, ще зовсім недавно нам розповідали «дохідливо»: прислужник фашистів, душпастир буржуазних націоналістів, провідник ворожої церкви, який благословляв на «меч і вогонь» головорізів-бандерівців. Партійно-радянські характеристики взагалі відзначалися вичерпною категоричністю. І вбивчою «доказовістю» вжитих епітетів. Хоча чому «відзначалися»? Мода на характеристики-вироки не минула донині. І сьогодні про «ворога-уніата» можна почути — вуха не переслухають...

Можна було б розповісти про Андрея Шептицького з інших джерел. Не тільки письмових, а й усних. На Гуцульщині й досі переповідають з роду в рід, як наприкінці позаминулого століття з'явився у зеленій верховині молодий владика: «наче справдішній апостол». Він учив свою занедбану паству і старався допомогти у всякій біді. А вона поставилася до нього, як перші християни до учнів Ісуса.

Втім, коли людина сповнена Божого духу, вона легко перетинає кордони окремо взятого віросповідування. Не тільки християни-гуцули, а й нащадки смаглявих горян Сіону зберегли вдячну пам'ять про справдішнього апостола-митрополита. Сотні врятованих ним особисто та з його допомогою євреїв під час другої світової війни молилися за християнина і на Талмуді заповідали дітям берегти у серцях дороге ім'я. Митрополит вважав масове винищення євреїв за найбільший злочин і ганьбу сучасності і не боявся заявити в листах фюреру та його найближчому соратникові, шефу німецької поліції Гіммлеру про тяжку кару, яка чекає на фашистів. Він попередив і українців: якщо хтось із них виконуватиме екзекуції проти євреїв, навіть під фізичним примусом, нехай навіть не переступає поріг церкви. У Тель-Авіві на «Алеї Праведників» посаджено дерево на пам'ять українського католицького митрополита.

Можна було б багато чого розповісти про фізично недужого старця з морально величним духом, але, напевне, краще він розповість про себе сам. Його слова переконливіше спростовують навішані пропагандою штампи, ніж хвалебні оцінки інших людей. І в хулі, і в похвалі вони все-таки суб'єктивні. Пропонуємо вам кілька цитат з послань і листів Андрея Шептицького, які проливають світло на логіку його дій і пояснюють очевидні з відстані часу помилки.

Для довідки: протягом перебування на митрополичому престолі Андрея Шептицького в Галичині п'ять разів змінювалася окупаційна влада: австрійська, російська, польська, більшовицька, німецька, знову більшовицька. Жодну з них він не задовольняв, що виливалося в ув'язнення, заслання, обшуки, конфіскації документів і майна, домашні арешти, знову ув'язнення, погрози знищити в концтаборах. Змінювалися режими, лише незмінним було їхнє ставлення до душпастира українських католиків, вірного Князя Церкви. Хіба це не найкраща характеристика служіння своєму народові, Вірі і Божим заповідям?

«Мусимо себе пізнати, хоч у многім ми є подібні... У них відправа така сама, як у нас, вони називають себе «православними», і ми «православні». Наше православіє є церковне, їх — державне...» (З проповіді у Волоській церкві в щойно окупованому російською армією Львові, 6 вересня 1914 року.)

«Всі розпорядження радянської влади, що надходять, є цілеспрямованими тільки на те, щоб нас упокорити, пригнобити та знищити. Наїхала до нас з Києва та Москви ціла група урядовців, канцеляристів та уповноважених, які самі не знають, що мають робити, й мішаються до всього. Кожен урядовець секвеструє, що тільки може, і всім і всюди грозить карою смерті. Виглядає, що більшовицькі урядовці мають владу вбивати людей без того, щоб їх кликано до відповідальності... Число арештів з дня на день зростає, навіть по селах ніхто не знає про долю в'язнів, яким заборонено нести всяку поміч. Більшовики чваняться, мовляв, прийшли спасати і визволяти Україну, а на ділі вони всякими способами намагаються тільки поневолити й руйнувати. Ось так вони грають комедію «визволителів і спасителів». Ще раз повторюю мою просьбу, що я давніше представив Святійшому отцеві, щоб Папа своїм Апостольським благословенням зволив призначити мене й делегувати на смерть за Святу Віру та за з'єднання Церков... Я як пастор цього обездоленого народу, що так тяжко страждає, — невже не мав би я права покласти моє життя за кращу його долю?» (З таємного листа митрополита Шептицького від 26 грудня 1939 року до Риму.)

«Побідоносну німецьку армію, що зайняла вже майже цілий край, вітаємо з радістю і вдячністю за освободження від ворога...» (З слова митрополита до духовенства і вірних архієпархії, 5 липня 1941 року.) Слово було першим і останнім. Дуже швидко новий ворог довів, що він не кращий за старого. Навіть в особистому житті митрополита. Від рук більшовиків загинув його брат Леон. Гестапо як заручника розстріляло другого брата — Олександра.

«Якщо хочемо національної хати хотінням глибоким і щирим, якщо та воля не є тільки фразою, ілюзією, то вона мусить проявитися ділланням, і те ділання мусить вести до єдності. До єдності в усіх напрямах...» (З послань «До духовенства» «Як будувати рідну хату», грудень 1941 року.)

«Людина, що проливає неповинну кров свого ворога, політичного противника, є таким самим чоловіковбивником, як людина, що це робить для рабунку... Не треба Україні інших ворогів, коли самі українці українським вороги, що себе взаємно ненавидять і навіть не встидаються вже тої ненависті... дійшли до того ступеню партійної ненависті, що рішаються на пролиття крові. Вже саме те розплодження ненависті супроти своїх близьких є чимось таким противним природі, таким жахливим і так дуже свідчить про виродження, про таку ж дегенарацію й такий упадок національної совісті та патріотичного духу, що не можна про такі випадки говорити без глибокого душевного болю». (З пастирського послання «Не убий», 10 грудня 1942 року.)

«...Маємо багато причин побоюватись такої катастрофи, якої наш народ ніколи ще не переживав, ані в найлютіших часах татарських наїздів, ані в часах руїни, ані в тих часах, що наступили після татарського погрому». (З виступу на IV Соборі УГКЦ 24 грудня 1943 року.)

Однією з останніх відозв митрополита була «Обов'язок душпастирів лишатись в парохії і в найтяжчих хвилинах». Вона ще раз нагадувала всім священикам їх присягу і принцип церковного права: покидати своє духовне стадо заборонено. «Найтяжчі хвилини» настали дуже швидко. Митрополит мав рацію, коли попереджав: «Видається, що великими кроками зближаємося до такої катастрофи». Через два роки після смерті митрополита — у 1946-му — нова-стара влада ліквідувала його церкву. Ті греко-католицькі священики, які не зрадили присяги і залишилися вірними «Обов'язкові душпастирів», наче перші християни, перейшли в катакомби. Лише через півстоліття репресована церква вийшла з підпілля.

У ній залишилося багато труднощів, якими так переймався митрополит Шептицький. Але, мабуть, це не найбільша проблема. На превеликий жаль, ми, українці, й досі не «збудували рідної хати», хоча й маємо незалежний «дах». А без єдності на всіх напрямах «легко паразитам над нами панувати».

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Переможців не судять...

СПОРТ

Футбол. Чемпіонат країни. 5-й тур.

26 липня

«Шахтар» — «Динамо». 1:0. Гол: Воробей, 45+2.

«Шахтар»: Ковалевський, Старостяк, Ндіайє (Левандовський, 29), Тимощук, Попов (Глевецкас, 72), Родрігес, Гай, Флоря, Зубов (Конюшенко, 66), Бєлік, Воробей.

«Динамо»: Рева, Гавранчич, Федоров (Боднар, 45), Ващук (Хацкевич, 37), Несмачний, Дмитрулін, Гусін, Гіоане, Пеєв, Шацьких, Ідахор (Чернат, 66).

Попереджено: Родрігеса, 6, Дмитруліна, 45+4, Несмачного, 51, Боднара, 77, Конюшенка, 77.

Арбітр — Василь Мельничук (Сімферополь).

Донецьк. Стадіон «Шахтар». 32 000 глядачів.

27 липня

«Металург» М — «Карпати». 2:3. 8 000. Рикун, 51, Молокуцко, 86 — Швед, 11, Кабанов, 26, 30.

«Чорноморець» — «Металург» Д. 1:0. 4 000. Зотов, 40.

«Дніпро» — «Поліграфтехніка». 1:1. 6 000. Венглинський, 62 — Городов, 42.

«Металіст» — «Оболонь». 1:1. 10 000. Гловко, 48 —Терещенко, 65.

«Арсенал» — «Ворскла». 2:1. 3 500. Абхазава, 15, Коновалов, 90+1 — Маковей, 59, з пенальті.

«Таврія» — «Кривбас». 4:2. 6 500. Пірву, 29, Гігіадзе, 39, з пенальті, 82, Гайдаш, 46 — Скоропад, 42, Мусолітін, 70.

«Металург» Зп — «Волинь». 1:0. 2 500. Толедо, 43.

	В	Н	П	М	О
Шахтар	4	1	0	11—4	13
Металург Д	4	1	0	8—2	13
Динамо	4	0	1	12—5	12
Дніпро	3	2	0	8—3	11
Арсенал	3	1	1	12—5	10
Карпати	2	2	1	7—7	8
Волинь	2	0	3	4—11	6
Поліграф-техніка	1	3	1	4—5	6
Металург М	1	2	2	7—7	5
Оболонь	1	2	2	5—6	5
Кривбас	1	1	3	6—8	4
Таврія	1	1	3	8—11	4
Металург Зп	1	1	3	4—8	4
Металіст	1	1	3	3—7	4
Ворскла	1	0	4	4—9	3
Чорноморець	1	0	4	3—8	3

Найпевніше, прихильники динамівців стверджуватимуть, що «Шахтар» виграв у киян надурняка. Його гравці цього разу діяли не так упевнено, як у попередніх матчах проти «Динамо». І якби кмітливіше й рішучіше зіграв Шацьких, то влучив би не в Родрігеса, а неодмінно у ворота, котрі залишив Ковалевський. Тоді господарям було б непереливки. Адже динамівці диктували умови. А гол «вугляρі» забили лише після того, як вибили з гри двох центральних захисників «Динамо».

Узагалі господарі, і особливо їхній гравець Родрігес, відзначалися грубою грою. Можливо, в них там, в Уругваї, такі дії заохочують. Проте в Європі зовсім інші погляди на таку поведінку на полі. І Родрігес може підкласти свиню своїй новій команді під час міжнародних баталій. А цього не хотілося б.

Усе це вигадки, заперечать прихильники «Шахтаря», —їхні улюбленці цілком справедливо здобули перемогу. Нехай опоненти співають що завгодно. Як кажуть у таких випадках, після бійки кулаками не махають.

Та на цей поєдинок насамперед варто подивитися крізь призму майбутніх виступів наших найсильніших клубів у стартових раундах Ліги чемпіонів. Враження, скажу відверто, нижче середнього. Постало чимало запитань. Однак найбільше хотілося б дізнатися, як наші лідери забиватимуть суперникам? Адже з реалізацією в обох поки що не дуже. Звичайно, слабакам і середнякам у національній лізі наші фаворити забивають легко. Та у європейських вимірах це буде значно складніше. Тому й тривожно на душі.

Утім, динамівці мають причини для певної слабкості в атаці. Відсутній їх лідер — Белькевич. Хоча заради справедливості слід сказати, що й без нього кияни створили кілька гострих моментів. І загалом, як на мене, зіграли конструктивніше і привабливіше, ніж суперник.

А от цікаво, що скажуть на своє виправдання донеччани, котрі впродовж зустрічі в атаці нічого путнього так і не організували? Результативну атаку вони провели лише тоді, коли «Динамо», втративши двох провідних оборонців, перебудовувалося на ходу.

До честі киян, вони не склали зброї і шукали щастя біля воріт суперника до останньої хвилини зустрічі. Хороший момент був у Дмитруліна, але він пробив дещо прямолінійно. Бив головою Чернат. Та йому під час удару дали відвертого тумака ліктем у потилицю. І знову арбітр порушення не побачив. А от «Шахтар» бодай ще одного моменту для взяття воріт суперника так і не створив.

Фото Ігоря ТКАЧЕНКО (УНІАН).

Хтозна, можливо, й не збиралися донеччани активізувати наступ? Адже замість півоборонців Зубова і Попова наставник господарів Невіо Скала випустив оборонців. Але, як кажуть, переможців не судять.

Тренер «Шахтаря» так прокоментував подію:

— Це був важкий поєдинок насамперед психологічно. Нам було важко грати впродовж перших 20—25 хвилин. Наші гравці трохи нервувалися, розігрували м'яча в середині поля, дуже легко втрачали його. Але згодом заспокоїлися і забили цілком заслужений гол. Чудовий пас Вороб'ю віддав Попов. У другому таймі ми тримали нитку гри у власних руках. Ця перемога піднесла наш моральний дух. І тепер ми готуватимемося до наступного матчу.

Олексій Михайліченко поскаржився на те, що до травмованого Белькевича приєдналися Ващук з Федоровим. Але відзначив добрий рух, бійцівські якості, характер підопічних.

— Гол ми пропустили, — сказав він, — коли мусили перебудовувати оборону. Та ще й позиційної помилки припустилися. «Динамо» в лінію не грає. Була втрата м'яча в середині поля, котра дала змогу суперникові провести стрімку контратаку. Гадаю, якщо вже маєш велику перевагу, то неодмінно її реалізовуй. Утім, радий, що хлопці билися за результат, за власне ім'я. Якщо вони з такою само жагою боротьби гратимуть усі матчі, то результат неодмінно буде.

Несподівано завершився матч у Дніпропетровську. Мало хто міг передбачити, що олександрійці, котрі дивом утрималися у вищій лізі, відберуть очки в одного з фаворитів. Гості навіть перші забили. Це — наука «Дніпрові» і водночас свідчення того, що турнір відзначається безкомпромісністю вже на старті.

Драматичним видався поєдинок у Києві. Більшу частину матчу «Арсенал» володів перевагою, вів перед у рахунку. Однак, либонь, зарано повірив у перемогу. І був покараний. Але в останню мить «каноніри» завдяки майстерності свого капітана вирвали три очки. Коновалов блискуче виконав штрафний. Відправив м'яча у ворота підкрученим ударом. Хоча і полтавці діяли самовіддано і привабливо. У команді є почерк і потенціал. Її господарям і прихильникам треба набратися терпіння. Дати можливість Андрієві Балю відлагодити командний механізм. А позитивні результати у «Ворскли» неодмінно будуть.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: жертва грубої гри — киянин Сергій Федоров.

Лише результати

Першість країни. Перша ліга. 4-й тур. «Арсенал» — «Борисфен». 0:3. ЦСКА — «Карпати-2». 1:2. «Вінниця» — «Шахтар-2». 1:1. «Система-Борекс» — «Миколаїв». 0:0. «Красилів» — «Зірка». 1:2. «Спартак» — «Динамо-2». 2:5. «Сокіл» — «Нафтовик». 0:0. «Закарпаття» — «Сталь». 0:0. «Полісся» — «Прикарпаття». 0:0.

Лідирують: «Зірка», «Миколаїв» — по 10 очок, «Динамо-2» — 9, «Закарпаття» — 8.

Медалі європейського карбу

Берлін (Німеччина). На чемпіонаті Європи з водних видів спорту український дует у складі Романа Володькова та Антона Захарова виграв золоту медаль у синхронних стрибках з десятиметрової вишки.

Оулу (Фінляндія). На чемпіонаті Європи українські спортсменки завоювали дві бронзові відзнаки у стрільбі з класичного і олімпійського лука. Обидва рази вони перемогли німкень: 236:222 і 242:239.

ОГОЛОШЕННЯ

Фінансовий звіт АКБ «Укрсоцбанк»

Баланс АКБ "Укрсоцбанк" на 1 липня 2002 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Станом на 01.01.2002	Станом на 01.07.2002
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	217858	348092
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	81680	29777
3	Кошти в інших банках	185746	297711
4	Цінні папери на продаж	37646	4791
5	Кредити та заборгованість клієнтів	1001981	1147239
6	Інвестиційні цінні папери	28565	58600
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	370	9531
8	Основні засоби та нематеріальні активи	274550	272879
9	Нараховані доходи до отримання	5866	9861
10	Інші активи	149458	118879
11	**Усього активів**	**1983720**	**2297360**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	46228	49255
13	Кошти клієнтів	1542116	1833323
14	Інші депозити	5158	15656
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	950	88
16	Нараховані витрати до сплати	9056	14773
17	Інші зобов'язання	11435	16113
18	**Усього зобов`язань**	**1614943**	**1929208**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	48601	48601
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, що викуплені в акціонерів	-144	-2088
22	Емісійні різниці	330	737
23	Резерви	14975	15348
24	Результати переоцінки	58635	58504
25	Нерозподілений прибуток	246380	247055
26	у тому числі: сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	465	125
27	**Усього власного капіталу**	**368777**	**368157**
28	**Усього пасивів**	**1983720**	**2297365**

Заступник Голови Правління — Н.І. Березовик
Головний бухгалтер - начальник управління бухгалтерського обліку та звітності — І.О. Чорна

Звіт про прибутки та збитки АКБ "Укрсоцбанк" на 1 липня 2002 року

(тис.грн.)

Показники	За станом на 01.07.2001	За станом на 01.07.2002
1.1 Процентний дохід	137 359	142 885
1.2 Процентні витрати	49 503	60 411
1 Чистий процентний дохід	**87 856**	**82 474**
2.1 Комісійний дохід	61 669	71 496
2.2 Комісійні витрати	3 161	3 795
2 Чистий комісійний дохід	**58 508**	**67 701**
3 Дивідентний дохід	0	0
4 Чистий торговельний дохід	6 251	11 029
5 Прибуток/ збиток від інвестиційних цінних паперів	29	50
6 Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	1	44
7 Інший операційний дохід	565	1 763
8 Операційний дохід	**153 211**	**163 061**
9 Загальноадміністративні витрати	53 154	58 698
10 Витрати на персонал	63 819	82 196
11 Прибуток від операцій	**36 238**	**22 167**
12 Витрати на безадійні та сумнівні борги	32 362	19 050
13 Прибуток до оподаткування	**3 876**	**3 117**
14 Податок на прибуток	3 631	2 176
15 Прибуток після оподаткування	**245**	**941**
16 Непередбачені доходи/ витрати	50	0
17 Чистий прибуток/ збиток банку	**295**	**941**

Заступник голови Правління — Н.І.Березовик
Головний бухгалтер - начальник управління бухгалтерського обліку та звітності — І.О.Чорна

МІКРОФІНАНСОВИЙ БАНК

mfb MICRO FINANCE BANK

03150, Україна, м. Київ, вул. Боженка, 86, тел. 490-60-40
http://www.mfb.com.ua

Ліцензія НБУ № 195 від 06.12.2001

Балансовий звіт на 1 липня 2002 р.

НАЙМЕНУВАННЯ СТАТТІ	тис. грн.
АКТИВИ	
Готівкові кошти	981
Кореспондентський рахунок в НБУ	1106
Кошти в інших банках	4889
Депозити та кредити в інших банках	9268
Резерв під заборгованість інших банків	(73)
Нетто: депозитів та кредитів в інших банках	9195
Кредити, які надані клієнтам	92488
Резерв під кредити, які надані клієнтам	(3155)
Нетто: кредитів, які надані клієнтам	89333
Основні засоби та нематеріальні активи	9578
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	(1668)
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	7910
Нараховані доходи	932
Інші активи	1373
СУКУПНІ АКТИВИ	**115719**
Зобов'язання	
Депозити та кредити банків	7666
Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій	46882
Кошти клієнтів	12308
Нараховані витрати	894
Інші зобов'язання	182
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**67932**
Статутний капітал	47679
Емісійні різниці	778
Доходи	10237
Витрати	(7575)
Результат поточного року	2774
Результат минулого року	(3444)
Сукупний капітал	47787
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА КАПІТАЛ	**115719**

Звіт про прибутки та збитки на 1 липня 2002 р.

НАЙМЕНУВАННЯ СТАТТІ	тис. грн.
Процентні доходи	6417
Процентні витрати	-1328
Чистий процетний дохід	5089
Комісійні доходи	2951
Комісійні витрати	-105
Чистий комісійний дохід	2846
Результат від торговельних операцій	887
Інші операційні доходи	94
Інші банківські операційні витрати	-576
Операційний дохід	8340
Витрати на утримання персоналу	-1644
Загальноадміністративні витрати	-2022
Відрахування у резерви	-1601
Прибуток (збиток) до сплати податку	3073
Податок на прибуток	-299
Чистий прибуток (збиток)	2774

Голова Правління — Ф. Реннер
Головний бухгалтер — Н. Микитченко

Фінансовий звіт АБ "Укоопспілка" за II квартал 2002 р.

Балансовий звіт станом на 01.07.2002 р.

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	01-07-2002	01-07-2001
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	4510	3450
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України		1029
3	Кошти в інших банках	3357	1471
4	Кредити та заборгованість клієнтів	21877	18503
5	Інвестиційні цінні папери	10	10
6	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	66	65
7	Основні засоби та нематеріальні активи	1417	943
8	Нараховані доходи до отримання	809	1646
9	Інші активи	724	429
10	**Усього активів**	**32770**	**27546**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
11	Кошти клієнтів	18120	14800
12	Нараховані витрати до сплати	196	208
13	Інші зобов'язання	3216	3157
14	**Усього зобов`язань**	**21532**	**18165**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
15	Статутний капітал	9583	9583
16	Акції, що викуплені в акціонерів	(405)	(705)
17	Фінансовий результат	(51)	925
18	Резерви	106	0
19	Результати переоцінки	417	0
20	Нерозподілений прибуток	1588	(422)
21	**Усього власного капіталу**	**11238**	**9381**
22	**Усього пасивів**	**32770**	**27546**

Голова Правління — Левінський М.О.
Головний бухгалтер — Мельниченко Т.В.

Звіт про прибутки та збитки станом на 01.07.2002 р.

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	01-07-2002	01-07-2001
1.1	Процентний дохід	2960	2506
1.2	Процентні витрати	(1210)	(1480)
1	**Чистий процентний дохід**	**1750**	**1026**
2.1	Комісійний дохід	961	613
2.2	Комісійні витрати	(180)	(61)
3	**Чистий комісійний дохід**	**781**	**552**
4	Чистий торговельний дохід	346	1079
5	Інший операційний дохід	8	71
6	**Операційний дохід**	**2885**	**2728**
7	Загально-адміністративні витрати	(991)	(916)
8	Витрати на персонал	(1235)	(875)
9	**Прибуток від операцій**	**659**	**(937)**
10	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(701)	(11)
11	**Прибуток до оподаткування**	**(42)**	**926**
12	Податок на прибуток	(5)	(2)
13	**Прибуток після оподаткування**	**(47)**	**924**
14	Непередбачені доходи/витрати	(4)	1
15	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**(51)**	**925**

Голова Правління — Левінський М.О.
Головний бухгалтер — Мельниченко Т.В.

Господарським судом Закарпатської області (88000, м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2а) порушено справу № 10/221 про визнання банкрутом Відкритого акціонерного товариства «Мукачівська пересувна механізована колона-77» (89600, м. Мукачево, вул. І. Франка, 69, ід. код 01037072, р/р 26002302236158 в Закарпатському центральному відділенні ПІБ, МФО 312248). Розпорядник майна Пазина Ростислав Олексійович (ліцензія № 047854 від 15.10.2001 р., Закарпатська обл., м. Тячів, вул. Вайди, 16/13).

Хозяйственный суд Херсонской области (73000, г. Херсон, ул. Горького, 18, т. 26-47-84, 24-31-78), возбудил дело № 6/19-б о банкротстве ПО «Херсоноблагротехсервис».

Юридический адрес: 73000, г. Херсон, ул. Маяковского, 6/29, Р/р 2600107000518 в Херсонском АКБ «Правекс-Банк», МФО 352587) код 14119532.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются с месячный срок со дня публикации объявления.

Постановлением по делу № 24/217 б от 17.06.02 г. Хозяйственного суда Донецкой области (83048, г. Донецк, Артема, 157) Коллективное сельскохозяйственное предприятие «Угольщик» (86094, г. Макеевка, ул. Центральная, ОКПО 00848115) признано банкротом и открыта ликвидационная процедура. Ликвидатор — Сивяков В. В. (тел. 8-0623333016).

---

04 липня 2002 р. господарським судом Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) порушена справа № 17-6-32/02-5733 про визнання банкрутом ВАТ «Надлиманське» (Одеська обл., Овідіопільский район, с. Надлиманське; код по ЕДРПОУ — 00413268; р/р № 26003314171 в АБ «Південний» в м. Одесі, МФО 328209). Розпорядником майна призначено Дворнiченка Олександра Олексійовича (ліцензія серії АА № 250227 від 14.02.2002 р.; тел. 8-048-735-36-76). Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

За ініціативи акціонерів, які у сукупності володіють більше ніж 10 % акцій, внесли доповнення до повідомлення про скликання загальних зборів акціонерів ВАТ «НДІферммаш» (Вісник «Цінні папери» від 22 липня 2002 року за №№ 164, 165 (463); газета «Голос України» від 24 липня 2002 року за № 132 (2883).

Повідомлення про збільшення статутного фонду Товариства.

1. Збільшення статутного фонду проводиться з метою залучення інвестицій. Збільшення статутного фонду здійснюється шляхом випуску нових акцій.

2. Найменування та місцезнаходження Товариства: відкрите акціонерне товариство «НДІферммаш» 04112, м. Київ, вул. Шамрила, буд. 23 тел (044) 446-01-42.

3. Проект змін до Статутного фонду Товариства у зв'язку зі збільшенням статутного фонду:

3.1. П. 5.1. розділу 5. Статутний фонд Товариства — 5.1. Статутний фонд Товариства становить 1 018 414, 25 (один мільйон вісімнадцять тисяч чотириста чотирнадцять гривень 25 копійок).

3.2. П.5.2. розділу 5. Статутний фонд Товариства 5.2. Статутний фонд поділений на 4 073 657 (чотири мільйони сімдесят три тисячі шістьсот п'ятдесят сім) шт. простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна.

4. Додатково випускається 4 000 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна. Загальна номінальна вартість акцій додаткового випуску 1 000 000, 00 гривень.

5. Акціонери користуються переважним правом на придбання додатково випущених акцій. Акції розповсюджуються шляхом відкритої підписки. Розміщення акцій додаткового випуску здійснюється без залучення торговця цінними паперами. В термін проведення підписки особи, які бажають придбати акції, подають заяву довільної форми на ім'я Голови правління ВАТ «НДІферммаш» за адресою: 04112, м. Київ, вул. Шамрила, буд.23, тел. (044) 446-01-42, із зазначенням кількості акцій, яку вони бажають придбати. Заяву підписує фізична особа або уповноважений представник. Заява від юридичної особи повинна бути підписана керівником або уповноваженою ним особою та скріплена печаткою. Після подання заяви укладається договір куплі-продажу акцій додаткового випуску. До закінчення строку переплати особи, які підписалися на акції повинні сплатити не менше 10 % вартості акцій, на які вони підписалися. Оплата провадиться на поточний розрахунок ВАТ «НДІферммаш» (р/р 26000301330383 в Шевченківській філії АКБ «Національний кредит» м. Києва, МФО 322216). На підтвердження внеску ВАТ «НДІферммаш» видає особам, як підписалися на акції, письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості акцій.

Підписка здійснюється в два етапи загальною тривалістю з 26 жовтня 2002 року по 14 листопада 2002 року. Перший етап підписки розпочинається 26 жовтня 2002 року та закінчується 10 листопада 2002 року. Другий етап підписки розпочинається 1 4листопада 2002 року та закінчується 14 листопада 2002 року. На першому етапі підписки реалізується переважне право акціонерів на придбання акцій, що випускаються додатково, у кількості, пропорційній їх частці у статутному фонді на день прийняття рішення про додатковий випуск акцій. Заяви, що надійшли від інвесторів, які не є акціонерами, до початку другого етапу підписки не розглядаються. На другому етапі реалізується право інших інвесторів на придбання акцій що випускаються додатково, та існуючих акціонерів у кількості, що перевищує кількість акцій, на яку акціонер реалізував своє переважне право. При цьому переважне право на придбання додатково випущених акцій мають акціонери товариства.

6. Внаслідок додаткового випуску акцій права акціонерів не змінюються, збитки та їх відшкодування не передбачаються, необхідності в компенсації збитків немає.

Довідки за тел.: (044) 446-01-42.

Правління Товариства.

Загальні збори акціонерів ВАТ «Агрофірма «Троянда»

відбудуться 12 вересня 2002 року, за адресою: м. Київ, вул. Вишгородська, 45, о 14 години.

Порядок денний:

1. Затвердження змін та доповнень до Статуту товариства.
2. Вибори голови правління.
3. Вибори спостережної ради.
4. Вибори ревізійної комісії.
5. Про створення дочірніх підприємств та затвердження Положень для них.
6. Про реалізацію об'єктів, які не використовуються.
7. Про передачу частини повноважень загальних зборів правлінню товариства.
8. Інші.

Реєстрація акціонерів 12 вересня 2002 року з 11.00 до 13.30 з пред'явленням документу, що засвідчує особу.

Правління товариства.

Закрите акціонерне товариство «Телемедіа Україна»

Повідомляє своїх акціонерів, що 12 вересня 2002 року о 10.00 відбудуться збори акціонерів за адресою: Швеція, м. Бромма, 16751, Густавслундсваген 135:8. Реєстрація акціонерів проводитиметься з 9.00 до 9.30.

Порядок денний:

1. Прийняття рішення про зміну організаційно-правової форми на товариство з обмеженою відповідальністю. Прийняття рішення про скасування випуску акцій товариства. Визначення умов та порядку обміну акцій на частки в статутному фонді товариства.

2. Прийняття рішення про зміни у складі акціонерів (учасників) товариства.

3. Прийняття рішення про внесення змін та доповнень до установчих документів товариства.

Правління.

ОГОЛОШЕННЯ

Звіт про фінансові результати АБ "Банк регіонального розвитку" на 1 липня 2002 року (тис.грн.)

Найменування статті	01.07.2002	01.01.2002
Процентний дохід	8828	15779
Процентні витрати	-4878	-7492
Чистий процентний дохід	3950	8287
Комісійний дохід	1198	2756
Комісійні витрати	-189	-401
Чистий комісійний дохід	1009	2355
Чистий торговельний дохід	327	639
Результат від продажу цінних паперів на інвестиції	5	141
Інший операційний дохід	43	5
Операційний дохід	5334	11427
Загальноадміністративні витрати	-2308	-4655
Витрати на персонал	-1507	-2688
Прибуток від операцій	1519	4084
Відрахування у резерви	-467	-2120
Прибуток до оподаткування	1052	1964
Податок на прибуток	-461	-600
Чистий прибуток/збиток банку	591	1364

Голова Правління **Рохманюк І.Л.**
Головний бухгалтер **Міхно Л.М.**

Балансовий звіт АБ "Банк регіонального розвитку" на 1 липня 2002 року (тис.грн.)

Найменування статті	01.07.2002	01.01.2002
Готівкові кошти та залишки на рахунку в НБУ	1376	4129
Кошти в інших банках	16597	34957
Кредити, які надані клієнтам	58452	63520
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	12592	4209
Основні засоби та нематеріальні активи	2861	2875
Нараховані доходи до отримання	1959	1662
Інші активи банку	5569	982
Активи всього	99406	112334
Кошти інших банків	21588	32144
Кошти клієнтів	49429	58022
Нараховані витрати до сплати	516	363
Інші зобов'язання	5716	238
Зобов'язання всього	77249	90767
Статутний капітал	18803	18803
Резерви	193	125
Нерозподілений прибуток	3161	2639
Капітал	22157	21567
Пасиви	99406	112334

Голова Правління **Рохманюк І.Л.**
Головний бухгалтер **Міхно Л.М.**

ВАТ «Інвестиційна компанія «Атланта» повідомляє *про ліквідацію взаємного інвестиційного фонду «Агроінвест» (ідентифікаційний код 21740221) в зв'язку із закінченням строку його діяльності. Ліквідаційна комісія здійснює прийом заявок кредиторів протягом двох місяців за адресою: м. Луцьк, вул. Грушевського, 30.*

Господарським судом Вінницької області (21036, им. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7 порушено справу № 124/10-330 про банкрутство Товариства з обмеженою вілдповідальністю «Науково-виробниче колективне підприємство «ОМіТех» (юридична адреса: 21029, м. Вінниця, вул. Квятека, 20, поточний рахунок № 260083213 відкритий в АБ «Перший інвестиційий банк», МФО 300506, код ЄДРПОУ 13304569).

Розпорядником майна призначено Сокольвака Михайла Васильовича (м. Вінниця, вул. Пирогова, 73а, кв.132; ліцензія Мінекономіки від 04.03.02 № 250350, тел. 53-20-94).

Претензії кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Про внесення змін до порядку денного загальних зборів акціонерів «ЗАТ ***«Агро-Регіон»*** *та про дату проведення загальних зборів акціонерів «ЗАТ «Агро-регіон».*

Загальні збори акціонерів «ЗАТ «Агро-Регіон» відбудуться 30 серпня 2002 року.

Порядок денний:

1. Внесення змін та доповнень до Статуту Товариства.
2. Вибори членів Спостережної ради.
3. Вибори членів Ревізійної комісії.
4. Затвердження внутрішніх документів ЗАТ.
5. Затверджeня договору ведення реєстру ЗАТ.

Господарский суд Черкаської області (18002, м. Черкаси бул. Шевченка, 307) порушив справу № 08/3302 про банкрутство КП «Лисянський райагробуд» 19300, смт. Лисянка, Черкаської області Р/р 26001300128 в Лисянському відділенні № 2971 ВАТ «Державний ощадний банк України», МФО № 354626, код ЄДРПОУ 03587709.

Розпорядником майна призначено Пащенка Олександра Олександровича (м. Черкаси, вул. 30 років Перемоги, 46, кв. 12. тел. 66-04-12).

Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня опублікования оголошення.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарским судом Черкаської області (18000, бул. Шевченка, 307) порушено справу № 08/3578 про банкрутство Сільськогосподарського Товариства з обмеженою відповідальністю «Бересняги» (Черкаська обл., Канівський р-н, с. Бересняги). Баньківські реквізити боржника: Р/р 26005260409001 в АКАПБ «Україна» в м. Каневі ЗКПО 30146093, МФО 354132.

Розпорядник майна: В. Рекун

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ АКБ "ЛЕГБАНК" НА 1 липня 2002 РОКУ

(тис. грн.)

Найменування статті	сума На 1.07.2002 р.	На 1.04.2002 р.
1.1. Процентний дохід	8695,70	3970,12
1.2. Процентні витрати	-6461,21	-2977,47
1. Чистий процентний дохід	2234,49	992,65
2.1. Комісійний дохід	2248,61	1118,32
2.2. Комісійні витрати	-377,32	-164,49
2. Чистий комісійний дохід	1871,29	953,83
3. Дивідендний дохід	-	-
4. Чистий торговельний дохід	679,04	447,93
5. Інший операційний дохід	208,16	108,02
6. Операційний дохід	4992,98	2502,43
7. Загальноадміністративні витрати	-2556,85	-1235,85
8. Витрати на персонал	-1353,80	-658,08
9. Прибуток від операцій	1082,33	608,50
10. Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-870,00	-476,00
11. Прибуток до оподаткування	212,33	132,50
12. Податок на прибуток	-192,15	-120,00
13. Прибуток після оподаткування	20,18	12,50
14. Непередбачені доходи/витрати	-	-
15. Чистий прибуток/збиток банку	20,18	12,50

ЗВЕДЕНИЙ БАЛАНС АКБ "ЛЕГБАНК" НА 1 липня 2002 РОКУ

(тис. грн.)

АКТИВИ

	На 1.07.2002 р.	На 1.04.2002 р.
1. Кошти та залишки в НБУ	16942	25299
2. Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	-	-
3. Кошти в інших банках	12728	11246
4. Цінні папери на продаж	1913	-
5. Кредити та заборгованість клієнтів	121238	99819
6. Інвестиційні цінні папери	253	353
7. Довгострокові вкладення до асоційованих та дочірніх компаній	2270	-
8. Основні засоби та нематеріальні активи	4334	4431
9. Нараховані доходи до отримання	3178	2325
10. Інші активи	8988	4822
11. Усього активів	171844	148295
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12. Кошти банків	14063	5093
13. Кошти клієнтів	117451	106172
14. Інші депозити	717	992
15. Боргові цінні папери емітовані банком	-	-
16. Нараховані витрати до сплати	1281	1073
17. Інші зобов'язання	9880	6521
18. Усього зобов'язань	143392	119851
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19. Статутний капітал	25167	25167
20. Капіталізовані дивіденди	-	-
21. Акції, викуплені в акціонерів	-	-
22. Емісійні різниці	-	-
23. Резерви	738	682
24. Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	153	153
25. Нерозподілений прибуток	2394	2442
26. Усього власного капіталу	28452	28444
27. Усього пасивів	171844	148295

Голова Правління АКБ "Легбанк" **Цимбал А.В.**

Головний бухгалтер **Михайлюченко А.І.**

До відома акціонерів ВАТ «Стиролбіотех»

Дирекція ВАТ «Стиролбіотех» повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів Товариства відбудуться 14 вересня 2002 року о 12 годині за адресою: м. Горлівка, Донецької області, бульвар Димитрова, КСКЦ, конференц-зал.

Порядок денний:

1. Відкликання та обрання Ради Акціонерів.

2. Переобрання члена Ревізійної комісії Куян Н. В.

Реєстрація акціонерів буде проводитись 14 вересня 2002 р. з 10.00 до 11.30 по пред'явленню документа, що засвідчує особу.

Контактний телефон: 59-117.

Господарський суд Полтавської області порушив справу № 10/196 про банкрутство ТОВ ТПК «Нафтохіміндустрія» (39614, м. Кременчук, вул. Леніна, 8/18), код ЄДРПОУ 30130984, р/р 26005539 в АКБ «МТ-Банк» м. Кременчук, МФО 331304, ІНН 301309816359, св. 24097341. Розпорядником майна призначено Шушпанова Г. О. (оіцензія № 047860 від 15.10.2001 р.).

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) за заявою ТОВ «Динамо-Агро» порушено справу № 10/166 про банкрутство ТОВ «Сільськогосподарське підприємство «Левада» (376000, Полтавська обл., м. Миргород, вул. Незалежності, 21, р/р 26001301141 в Миргородському від. № 3088 Державному «Ощадбанку України», МФО 391258, код ЄДРПОУ 25157949). Розпорядником майна призначено Борових І. А. (ліцензія № 250471 від 18.04.02 р.). Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва по справі № 24/379-б визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «АВ-2» (код ЄДРПОУ 31720276, м. Київ, вул. Мішина, 3 та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором по справі № 34/329-б призначено Лазуткіна О. І.

Заяви кредиторів про грошові вимоги, підтверджуючі документи та заяви можливих санаторів подаються до Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) у місячний термін з дня опблікування

Звіт ТОВ КБ «БУКОВИНА» м. Чернівці ЗА II квартал 2002 р.

Балансовий звіт

(тис. грн.)

Статті балансу	01-07-2002р.
АКТИВИ	19659
Готівкові кошти	448
Кошти в НБУ	2724
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	27
Резерв під знецінення казначейських ЦП цінні папери, емітовані НБУ	17
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	15779
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренду), які надані клієнтам	3281
Нараховані доходи до отримання	475
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	188
Інші активи	294
СУКУПНІ АКТИВИ	19659
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	7960
Кошти клієнтів	3265
Субординована заборгованість	4590
Нараховані витрати до сплати	101
Інші зобов'язання	5
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	7960
КАПІТАЛ	11699
Статутний капітал	7500
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	1409
Загальні резерви	2245
Результат поточного року	545
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	11699
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	19659

Звіт про прибутки та збитки

(тис. грн.)

Найменування статті	01-07-2002р.
Процентний дохід	2043
Процентні витрати	-248
Чистий процентний дохід	1794
Комісійний дохід	63
Чистий комісійний дохід	63
Чистий торговельний дохід	3
Інший операційний дохід	4
Операційний дохід	1864
Загальноадміністративні витрати	-373
Витрати на персонал	-280
Прибуток від операцій	1211
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-666
Прибуток до оподаткування	545
Прибуток після оподаткування	545
Чистий прибуток/збиток банку	545

Голова Правління **О. І. Гроссу**
Головний бухгалтер **Л. Д. Дедул**

Спільне українсько-індійське підприємство «Кораса» змінює свою юридичну адресу з м. Полтава, вул. Пушкіна. 45 на м. Теплодар Одеської області, вул. Комунальна, 4.

Господарським судом Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) постановою від 22.07.2002 р. по справі № Б-4980/2-24 визнано банкрутом ТОВ "Восточная зерновая компания", ЄДРПОУ 30654281 (61125, м. Харків, вул. Малом'ясницька, 2, р/р 260020134392 в АКБ "УБТС", м. Харкова, МФО 351878) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор Ревва В. О. (ліц. АА № 047707 від 02.10.2001 р., адреса: 61057, м. Харків, вул. Римарська, 8, офіс 28, тел. (057) 712-57-22).

Результати діяльності ПРОМІНВЕСТБАНКУ станом на 01.07.02 р.

01001, Київ, пров. Шевченка, 12
тел.: 201-51-20, факс: 229-14-56
Ліцензія НБУ №1 від 31.10.2001 р.

Балансовий звіт (тис.грн.)

Найменування статті	на 01.07.2002
АКТИВ	
Грошові кошти в касах банку	239 405
Рахунок банку в НБУ	555 787
Кошти банку в інших банках	201 127
Кредити, надані клієнтам	3 171 500
Інші активи	298 926
БАЛАНС:	**4 466 745**
ПАСИВ	
Коррахунки інших банків	8 207
Кредити та депозити інших банків	2 703
Кошти клієнтів	3 538 461
Інші депозити	32 425
Інші пасиви	87 452
КАПІТАЛ БАНКУ, всього	797 497
в тому числі:	
зареєстрований статутний капітал	200 175
БАЛАНС:	**4 466 745**

Звіт про прибутки та збитки (тис.грн.)

Доходи	**Витрати**
485 741	431 963
Балансовий прибуток	53 778

ПОВІДОМЛЕННЯ

про збільшення розміру статутного фонду відкритого акціонерного товариства Всеукраїнський Акціонерний Банк (АТ ВАБанк)

Відкрите акціонерне товариство Всеукраїнський Акціонерний Банк (АТ ВАБанк),що знаходиться за адресою: 04119, м. Київ, вул. Зоологічна, 5 (телефони: 490-06-09, 490-06-74; факси: 216-00-33, 490-06-97), збільшує статутний фонд до 50 000 000 гривень за рахунок реінвестиції дивідендів шляхом збільшення кількості акцій існуючої номінальної вартості відповідно до протоколу № 29 Загальних зборів акціонерів від 26 липня 2002 року.

Загальна сума випуску акцій 7 000 000 (сім мільйонів) гривень.

Номінальна вартість акції - 1 (одна) гривня.

Кількість акцій 7 000 000 штук простих іменних акцій серії V XV за №№ 1-7000000.

Заяви акціонерів щодо їх згоди на направлення нарахованої кожному з них суми дивідендів на збільшення розміру статутного фонду (на виплату дивідендів акціями) приймаються з 26 липня по 10 вересня 2002 року.

Привілейовані акції не випускаються.

Сертифікати акцій додаткового випуску акціонери можуть отримати у незалежного реєстратора ТОВ "Інвест-М" за адресою: 04119, м.Київ, вул.Дегтярівська, 21, кімн.105 після реєстрації випуску в ДКЦПФР.

Правління банку

КОМЕРЦІЙНИЙ СТОІК БАНК

Україна, 03110, Київ, пр-т. Червонозоряний, 51
тел.: 248-87-65

Ліцензія НБУ №72 від 15.03.2001 р.

Зведений балансовий звіт банку на 1 липня 2002 року

(тис.грн.)

Статті балансу	на 01.07.2002р.
АКТИВИ	**61 336**
Готівкові кошти	427
Банківські метали	-
Дорожні та інші чеки	5
Кошти в НБУ	161
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ,	-
у т.ч. цінні папери, емітовані НБУ	-
Резерв під знецінення казначейських ЦП	-
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	-
Кошти в інших банках	9 512
Резерв під заборгованість інших банків	4
Нетто: кошти в інших банках	9 507
Цінні папери в портфелі банку на продаж	-
Резерв під знецінення ЦП на продаж	-
Нетто: цінні папери в портфелі банку на продаж	-
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	4 863
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	-
Нетто: цінні папери на інвестиції	4 863
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	4 881
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренду), які надані клієнтам	262
Нетто: кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	4 619
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	-
Основні засоби та нематеріальні активи	23 800
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	657
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	23 143
Нараховані доходи до отримання	131
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	8
Нетто: нараховані доходи до отримання	123
Інші активи	18 487
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	-
Нетто: інші активи	18 487
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**33 073**
Кошти банків	8 000
Депозити та кредити банків,	3 000
у т.ч. кредити, отримані від НБУ	-
Кошти клієнтів	9 690
Інші депозити	-
Боргові цінні папери, емітовані банком	-
Кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій,	-
у т.ч. кредити, отримані через НБУ	-
Субординована заборгованість	-
Нараховані витрати до сплати	206
Інші зобов'язання	12 177
КАПІТАЛ	**28 263**
Статутний капітал	26 240
Зареєстрований статутний капітал банку	26 240
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	-
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	26 240
Капіталізовані дивіденди	-
Викуплені власні акції	-
Результат минулих років	722
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	-
Збитки минулого року, що очікують затвердження	-
Емісійні різниці	-
Загальні резерви	1 200
Результат поточного року	100
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	**61 336**
Активи–пасиви (має бути 0)	**–**

Звіт про прибутки та збитки банку на 1 липня 2002 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.07.2002р.
	Доходи	**3 466 940,00**
60	Процентні доходи	1 031 353,00
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	38 872,00
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	753 877,00
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	238 604,00
61	Комісійні доходи	101 554,00
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	101 554,00
62	Результат від торговельних операцій	2 333 234,00
63	Інші банківські операційні доходи	726,00
639	Інші банківські операційні доходи	726,00
6397	Штрафи, пені,що отримані за банк. операціями	126,00
64	Інші небанківські операційні доходи	73,00
649	Інші небанківські операційні доходи	73,00
	Витрати	**3 366 836,00**
70	Процентні витрати	2 061 854,00
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	1 053 224,00
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	734 068,00
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	274 561,00
71	Комісійні витрати	142 855,00
710	Комісійні витрати	142 855,00
73	Інші банківські операційні витрати	230 249,00
739	Інші банківські операційні витрати	230 249,00
74	Інші небанківські операційні витрати	2 031 492,00
740	Витрати на утримання персоналу	765 394,00
7400	Основна і додаткова заробітна плата	561 054,00
7401	Внески на державне соціальне страхування	199 828,00
74011	Збір на соц.страхув. на випадок безробіття	11 006,00
7403	Матеріальна допомога та ін. соц. виплати	1 200,00
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	54 119,00
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	54 119,00
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	213 845,00
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	88 791,00
7421	Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	8 984,00
7423	Амортизація	116 070,00
743	Інші експлуатаційні витрати	566 467,00
744	Витрати на телекомунікації	258 803,00
745	Супутні небанківські операційні витрати	167 315,00
749	Інші небанківські операційні витрати	5 549,00
7497	Штрафи, пені, що сплачені за госп.операціями	34,00
77	Відрахування в резерви та списання безнадійних активів	-1 122 252,00
770	Відрахування у резерви	-922 376,00
772	Відрахування в резерви під сумнівну заборгованість	-199 876,00
	Прибуток (збиток) до сплати податку	**122 741,00**
79	**Податок на прибуток**	**22 638,00**
	Чистий прибуток (збиток)	**100 103,00**

В.о. Голови Правління — В. П. Поліщук
Головний бухгалтер — Г. В. Галицька

АБ «КРЕДИТ-ДНІПРО»

49600, м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 17.
Ліцензія № 70 від 10.12.2001

Балансовий звіт на 1 липня 2002 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	01.01.2002р.	01.07.2002р.
	АКТИВИ		
1.	Кошти та залишки в НБУ	38371	77648
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках	162210	126493
4.	Цінні папери на продаж	0	33805
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	173798	183327
6.	Інвестиційні цінні папери	17234	11270
7.	Довгострокові вкладення до асоційованих та дочірніх компаній	450	450
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	6908	8206
9.	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10.	Нараховані доходи до отримання	7409	10182
11.	Інші активи	22017	22322
12.	Усього активів	428397	473703
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13.	Кошти банків	63036	40479
14.	Кошти клієнтів	235741	300564
15.	Інші депозити	25	400
16.	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17.	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів 2500,2510	0	0
18.	Нараховані витрати до сплати	2098	3150
19.	Інші зобов'язання	74564	716923
20.	Усього зобов'язань	375464	4166286
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21.	Статутний капітал	26640	26640
22.	Капіталізовані дивіденди	0	0
23.	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
	5900	0	0
	6-7кл	8694	4483
24.	Емісійні різниці	0	0
25.	Резерви	1155	1155
26.	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	0	0
27.	Нерозподілений прибуток	16444	25139
28.	Усього власного капіталу	52933	57417
29.	Усього пасивів	428397	473703
	Активи-пасиви (повинна рівнятися 0)	0	0

Звіт про фінансові результати на 1 липня 2002 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	01.01.2002р.	01.07.2002р.
1.1.	Процентний дохід	39545	28914
1.2.	Процентні витрати	-23656	-16665
1.	Чистий процентний дохід	15889	12249
2.1.	Комісійний дохід	14109	5193
2.2.	Комісійні витрати	-2802	-972
2.	Чистий комісійний дохід	11307	4221
3.	Дивідендний дохід	321	40
4.	Чистий торговельний дохід	4298	2524
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	49	0
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7.	Інший операційний дохід	119	26
8.	Операційний дохід	31984	19060
9.	Загальноадміністративні витрати	-10931	-6232
10.	Витрати на персонал	-6446	-4205
11.	Прибуток від операцій	14606	8623
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-3729	-3974
13.	Прибуток до оподаткування	10877	4649
14.	Податок на прибуток	-2195	-166
15.	Прибуток після оподаткування	8683	4483
16.	Непередбачені доходи/витрати	11	0
17.	Чистий прибуток/збиток банку	8694	4483
18.	Чистий прибуток на одну просту акцію		
19.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію		

Голова Правління — Солнцев І. М.
Головний бухгалтер — Коваленко Л. І.

ЗАТ «АЛЬФА-БАНК»

Ліц. НБУ №61 від 03.12.2001 р.
та письмовий дозвіл НБУ №61-3 від 31.05.02 р.
МФО 300346, Київ, вул. Десятинна, 4/6. Тел. 490 4600

Баланс на 1 липня 2002 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.07.02	на 01.01.02
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	14928	12417
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3	Кошти в інших банках	41889	36433
4	Цінні папери на продаж	1599	35627
5	Кредити та заборгованість клієнтів	127117	87806
6	Інвестиційні цінні папери	41948	0
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	1	1
8	Основні засоби та нематеріальні активи	9577	8120
9	Нараховані доходи до отримання	2724	1875
10	Інші активи	15086	1440
11	Усього активів	254869	183719
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	95552	43691
13	Кошти клієнтів	49357	41737
14	Інші депозити	25946	24291
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
16	Нараховані витрати до сплати	1639	252
17	Інші зобов'язання	8884	353
18	Усього зобов'язань	181378	110324
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	73000	73000
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
22	Емісійні різниці	6	6
23	Резерви	356	218
24	Результати переоцінки	4	4
25	Нерозподілений прибуток,	125	167
26	у тому числі: Сума переоцінки при вибутті необоротних активів	0	0
27	Усього власного капіталу	73491	73395
28	Усього пасивів	254869	183719
	Активи-пасиви (повинна рівнятися 0)	0	0

Голова Правління — Тарасов А.В.
В.о. головного бухгалтера — Піддубна Н.М.

Звіт про фінансові результати на 1 липня 2002 року

(коп.)

Символ	Стаття доходів	Усього
	Доходи	**2339566998**
60	Процентні доходи	2003778150
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	80274383
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	1890660212
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	28545249
605	Процентні доходи за цінними паперами	591434
609	Інші процентні доходи	3706872
61	Комісійні доходи	308258975
610	Комісійні доходи за операціями з банками	4686537
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	303572438
62	Результат від торговельних операцій	-60332160
63	Інші банківські операційні доходи	73224321
639	Інші банківські операційні доходи	73224321
6397	Штрафи, пені, що отримані за банк. операціями	612937
64	Інші небанківські операційні доходи	14617712
649	Інші небанківські операційні доходи	14617712
67	Повернення списаних активів	20000
671	Повернення списаних активів	20000
	Витрати	**2329979922**
70	Процентні витрати	1697949363
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	21794561
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	87145232
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	46838718
705	Процентні витрати за цінними паперами власного боргу	1542170852
71	Комісійні витрати	14476002
710	Комісійні витрати	14476002
73	Інші банківські операційні витрати	59870803
739	Інші банківські операційні витрати	59870803
74	Інші небанківські операційні витрати	445015205
740	Витрати на утримання персоналу	91830731
7400	Основна і додаткова заробітна плата	66569984
7401	Внески на державне соціальне страхування	25007186
74011	з них: збір на соц. страхув. на випадок безробіття	1429928
7403	Матеріальна допомога та ін. соц. виплати	200640
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів крім податку на прибуток	13005221
7410	Податок на додану вартість	19433
7411	Податок на землю	11994500
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів крім податку на прибуток	991288
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	88270657
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	10264621
7421	Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	736307
7423	Амортизація	77269729
743	Інші експлуатаційні витрати	70185555
744	Витрати на телекомунікації	103542912
745	Супутні небанківські операційні витрати	74492604
749	Інші небанківські операційні витрати	3687525
7497	Штрафи, пені, що сплачені за госп. операціями	96000
77	Відрахування в резерви та списання безнадійних активів	59128549
770	Відрахування у резерви	550736
772	Відрахування в резерви під сумнівну заборгованість	58577813
	Прибуток (збиток) до сплати податку	63127076
79	Податок на прибуток	53540000
	Чистий прибуток (збиток)	9587076

ТАС — ТАС-ИНВЕСТБАНК

Ліц. НБУ №40 від 26.10.01 г.

Баланс ЗАТ «ТАС-ІНВЕСТБАНК» на 1 липня 2002 року

(тис. грн)

	Найменування статті	Сума
	АКТИВИ	
1.	Кошти та залишки в НБУ	728
2.	Кошти в інших банках	20 551
3.	Кредити та заборгованість клієнтів	44 912
4.	Основні засоби та нематеріальні активи	1 636
5.	Нараховані доходи до отримання	571
6.	Інші активи	226
7.	**Усього активів**	**68 624**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
8.	Кошти банків	39 816
9.	Кошти клієнтів	3 321
10.	Нараховані витрати до сплати	65
11.	Інші зобов'язання	36
12.	**Усього зобов'язань**	**43 238**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	**25 386**
18.	**Усього пасивів**	**68 624**

Голова Правління — Олійник О.В.
Гол.бухгалтер — Бакланова І.В.

Звіт про фінансові результати ЗАТ «ТАС-ІНВЕСТБАНК» на 1 липня 2002 року

(тис. грн)

	Найменування статті	Сума
	ДОХОДИ	**4 884**
1	Процентні доходи	4 291
2	Комісійні доходи	202
3	Результат від торговельних операцій	143
4	Інші	248
	ВИТРАТИ	**4 205**
5	Процентні витрати	1 018
6	Комісійні витрати	435
7	Інші	2 626
	Прибуток (збиток) до сплати податку	**805**
79	Податок на прибуток	126
	Чистий прибуток (збиток)	**679**

Голова правління — Олійник О.В.
Гол.бухгалтер — Бакланова І.В.

Київ, вул.Пушкінська, 42/4, т/ф (044) 246-5043, 246-5040

Фінансова звітність АТ «ІНДУСТРІАЛЬНО-ЕКСПОРТНИЙ БАНК» за другий квартал 2002 року

Індекс БАНК

Ліцензія НБУ №99 від 03.12.2001 р. 01034, м. Київ, вул. О. Гончара, 41

Звіт про фінансові результати АТ "ІНДЕКС-БАНК"

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.07.02	на 01.07.01
1.1	Процентний дохід	15 656	8 477
1.2	Процентні витрати	-9 947	-6 468
1	**Чистий процентний дохід**	**5 709**	**2 009**
2.1	Комісійний дохід	4 237	1 710
2.2	Комісійні витрати	-325	-250
2	**Чистий комісійний дохід**	**3 912**	**1 460**
3	Дивідендний дохід	0	0
4	Чистий торговельний дохід	1 782	549
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	203	31
8	**Операційний дохід**	**11 606**	**4 049**
9	Загальноадміністративні витрати	-6 627	-2 236
10	Витрати на персонал	-5 029	-2 957
11	**Прибуток від операцій**	**–50**	**–1 144**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	614	1 645
13	**Прибуток до оподаткування**	**564**	**501**
14	Податок на прибуток	122	-37
15	**Прибуток після оподаткування**	**442**	**464**
16	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	**442**	**464**

Баланс АТ "ІНДЕКС-БАНК"

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.07.02	на 01.07.01
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	14 435	11 437
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	47 081	46 525
4	Цінні папери на продаж	7 188	4 098
5	Кредити та заборгованість клієнтів	173 666	91 759
6	Інвестиційні цінні папери	1 950	0
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	23 093	10 316
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10	Нараховані доходи до отримання	830	712
11	Інші активи	8 966	38 436
12	**Усього активів**	**277 209**	**203 283**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	71 494	42 915
14	Кошти клієнтів	151 953	118 460
15	Інші депозити	2 956	5 142
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	289
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	1 465	309
19	Інші зобов'язання	9 733	7 966
20	**Усього зобов`язань**	**237 601**	**175 081**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	30 000	20 000
22	Капіталізовані дивіденди	0	0
23	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
24	Емісійні різниці	0	0
25	Резерви	6 202	6 202
26	Переоцінка основних засобів	0	0
27	Нерозподілений прибуток	3 406	2 000
28	Усього власного капіталу	39 608	28 202
29	Усього пасивів	277 209	203 283

Тримають марку!

У райцентрі Глибока відбулася презентація поштової марки, присвяченої Чернівецькій області. Вийшла вона в серії «Регіони та адміністративні центри України». На марці зображена знаменита Хотинська фортеця, під стінами якої об'єднане українсько-польське військо розгромило орди Османської імперії й поклало край багатовіковому турецькому пануванню. Органічно доповнюють малюнок барвисті писанки — символ буковинського краю. До речі, Хотин у вересні нинішнього року відзначатиме своє тисячоліття.

Спеціальним художнім штемпелем директор Чернівецької дирекції Українського державного підприємства поштового зв'язку Я. Цюпак та голова Глибоцької райдержадміністрації Л. Мельник погасили кілька конвертів з новою маркою: їх вручено присутнім на презентації колекціонерам, а частину відправлено до Канади та Австрії на прохання філателістичних товариств цих країн.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

ЯРМАРКИ

Для справжнього митця спека — не перешкода

Дня майстрів гончарного мистецтва у календарі поки що немає. Вітчизняні керамісти обрали його собі самі, і щороку з усіх куточків країни звозять і експонують у Музеї народної архітектури та побуту України свої роботи. Тридцятип'ятиградусна спека і палюче столичне сонце — не перешкода для справжніх митців. Роботи представили 19 майстрів. «Ніякого ширвжитку» — така умова для учасників ярмарку. Ну а публіка із задоволенням милувалася творами гончарного мистецтва, охоче слухала історії про цілющі властивості води, що зберігається в керамічному посуді, та про здатність глини загоювати рани.

ФОТОПОГЛЯД

Люди і лелеки

Ці лелеки, які потрапили в об'єктив фотожурналіста в Чуднівському районі, теж постраждали від стихії на півдні Житомирщини 24 червня. Вітер скинув на землю гніздо, загинули малі лелченята. Посумувавши, батьки заходилися відновлювати свою оселю на старому місці.

А на другому знімку — Єванжеліна Нагорна та її п'ятеро «лелеченят». Веселі, усміхнені. Хоч зовсім недавно в них був зовсім інший настрій. Селище Гришківці, де вони живуть, то фактично передмістя Бердичева. Ну й полютував же тут буревій... Дісталося й оселі Нагорних. Та будівельники потрудилися сумлінно, ремонт завершили швидко.

Люди тим і відрізняються від птахів, що долають негоду гуртом. Став у пригоді і досвід, що його набули торік. Тоді постраждав здебільшого Брусилівський район, а тепер чотири та ще й місто Бердичів. Негайно створили обласну комісію з подолання наслідків стихії, цілодобово працювали робочі групи безпосередньо на місцях. Визначено, які райони надають допомогу постраждалим. Бердичівському, приміром, — Малинський, Житомирський, Дзержинський, Лугинський. Два десятки бригад направлено з тих сіл Бердичівського району, які сильний вітер обійшов стороною. Вдячні за допомогу іншим регіонам області і трудівники Чуднівського району. Тож тепер про минулу стихію нагадують хіба що не зрізані ще пеньки дерев, потрощених вітром, та новенькі листи шиферу на будинках.

Щоправда, міліції довелося стежити, щоб не розтягли обірвані дроти, а міський голова Бердичева навіть спеціальне розпорядження щодо пунктів прийому металобрухту видав. Бо кому горе, а кому — додатковий шанс на пляшку заробити....

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Фото Михайла П'ЄХА.

СІЛЬСЬКІ ПРОБЛЕМИ

Посіяла огірочки...

Сільський голова Худяків Марія Євтушенко шукає допомоги не в ремонті доріг чи водогону, а в збуті ... огірків. Бо то нині найбільша проблема їх села.

Стародавнє придніпровське село Худяки потопає в густих садках. А ще тут з давніх-давен займаються городництвом. Зокрема, вирощуванням огірків. Навіть після утворення «моря» і переселення худяківців та їх сусідів сагунівців з пониззя Дніпра «на гору» — ніхто не залишив дідівського заняття. Навпаки — з приходом штучного поливу, будівництвом модернізованих теплиць, городництво піднялося на ще вищий щабель.

— Сьогодні кожний з 1200 дворів Худяків може запропонувати на продаж по 100, 200, а то й більше кілограмів огірків, — ділилася проблемою Марія Євтушенко. — Нам усім радіти б з того, що вродив рясний врожай, що маємо зелені, мов рута, добірні, один в один, огірочки... Та ні ж. Сидять худяківці з повними корзинами під тинами і журяться. Нема кому продати вирощене. На базар, на плечах, скільки донесеш? Та й не у всіх є змога їхати до міста, стояти піввдня на торговиці. Раніше нас завжди виручала споживча кооперація — закуповувала городину оптом і переробляла на своїх консервних заводах. Тепер огірки стали їй чомусь непотрібними. Не чути й інших заготовачів. Хіба що, вряди-годи, приб'ється кілька фургонів з Білорусі. Але й вони не можуть забрати всю нашу продукцію... Аби у сільської ради була своя вантажна машина — ми могли б возити свою городину у Київ, на Троєщину чи Оболонь. Таких як у нас огірків — молоденьких, міцних, солодких — немає ні в кого. Ось покуштуйте... Це ж у нас, на Черкащині, і пісня отa народилася — «Посіяла огірочки...».

Проїхала вулицями села. Тут і там, біля крамниць і автобусних зупинок, стояли і сиділи люди, пропонуючи врозбріз і оптом огірки. Ціну правили по 45—50 копійок за кілограм. Однак покупців цього «огіркового моря» не видно було і на горизонті.

Повернувшись до Черкас, я зателефонувала до «Консервагроінвеста», колишнього Черкаського консервного заводу, і запитала директора, чому переробники не закуповують огірки. Валентина Матіщук, котра кілька місяців тому прийняла «лежаче» підприємство, відповіла, що тільки-но завершили консервувати зелений горошок. Мали намір відразу ж розпочати переробку огірків, та жоден комерційний банк не погодився надати кредит для придбання тари і кришок. Яку заставу не пропонували банкірам, зокрема, й півтора мільйона умовних банок горошку —однак ті залишилися незворушними. То ж нема грошей — нема за що «консервуватися»...

Ось така задачка: як на практиці розвивати малий сільський бізнес і переробну промисловість.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: приїжджайте в Худяки — тут найкращі огірки!

Фото автора.

З Богом у душі, з мізками в голові

Підбито підсумки Всесвітнього дня інтелекту, який було проведено з ініціативи оргкомітету відкритого кубка СНД із гри «Що? Де? Коли?» та однойменного інтернет-клубу. До Донецька прибули 23 команди із семи країн світу, а перемогу виборола команда Антона Губанова із Санкт-Петербурга.

Однак цікаві речі відбувалися не лише у шахтарській столиці, де зібралися кращі «мізки» співдружності. Завдяки сайту, створеному напередодні кубка, питання було відіграно в онлайн-режимі у 46 містах планети — від Ашгабата і Бостона до Чікаго та Якутська. Кращою серед 312 команд синхронного турніру стала команда Наталії Абрамової із Ростова-на-Дону. Вона завоювала путівку на чергову першість СНД, яка відбудеться в Донецьку наступного року, повідомив голова оргкомітету Юрій Хайчін.

А ось визначити кращу акцію, проведену в рамках Всесвітнього дня інтелекту, виявилося непросто. Лауреатом став Воронеж, де свою команду сформував... молодіжний відділ місцевої єпархії. Організатор акції Віктор Байрак зазначив, що священнослужителі висунули дві вимоги: у грі не повинно бути елементів матеріального заохочення, а стосовно змісту питань — не виходити за норми християнської моралі. Оскільки всі команди, які брали участь у показових турнірах в різних містах, грали одні й ті ж питання, міжнародний оргкомітет спеціально розглядав вимоги воронежців і визнав їх справедливими. Перед початком гри команда Воронезько-Липецької єпархії отримала благословення владики і прочитала молитву.

Організатори стверджують, що успіх першого Всесвітнього дня інтелекту перевершив сподівання. У більшості відгуків з різних міст і країн — пропозиція оголошувати такий день щороку в останню неділю травня.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311128. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos